

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinus terræ. Fascicvlvs Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Itinerarium, Pro Futura Vita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49469)

ITINERARIUM,

Pro Futura Vita.

Depromptum

*Ex spiritualibus exercitiis in congregatione
Equitum sub Titulo*

Nativitatis

B. MARIE VIRGINIS

*In domo professa Societatis IESU, Neapoli datis
Anno M. DC. XLIII.*

Cum adjunctione alicujus epistolæ unius
móribundi ad Mundanos.

Et cujusdam libelli supplicis ab agonizante quodam

JESU Redemptori
exhibiti.

AUTHORE

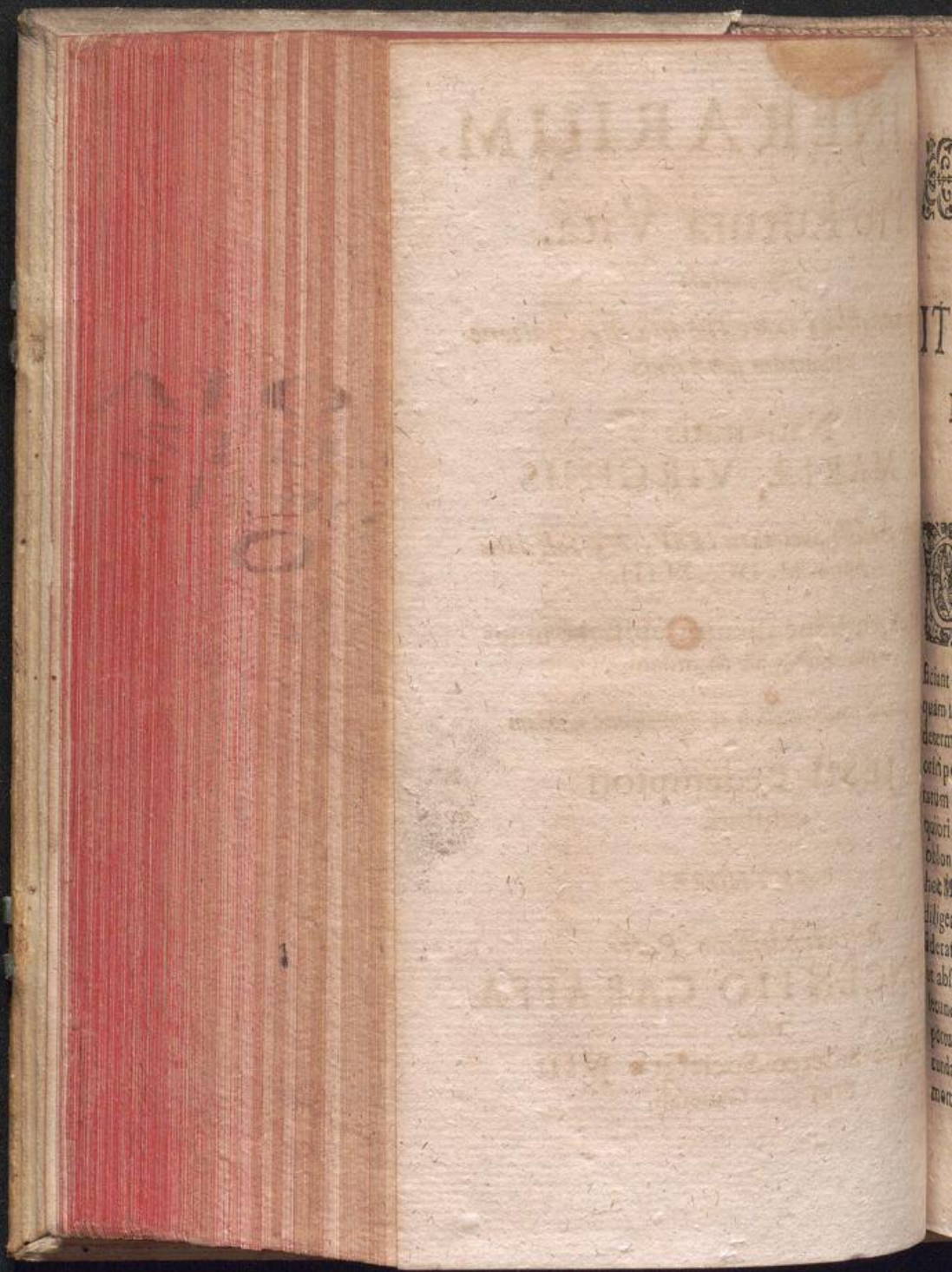
Reverendissimo Patre

P. VINCENTIO CARAFFA,

alias,

Aloysio Sidereo Societatis JESU
Præposito Generali.

VISIT
BIBLI
V

AD

ITINERARIUM

Pro Futurâ Via & Vitâ.

INTRODUCTIO.

Quod si homines mundani in exterâ aliquam, & longinquam migraturâ regionem, pro fœliciori itineris progressu & successu, quem avidè desiderant, justâ de causâ sibi con-
 ceperint aliquod itinerarium, seu diarium viæ, quam intrari sunt; distribuendo eam in certos & determinatos dies, difficultates etiam, quæ sub-
 oriri possunt, prævidendo, ut eò securius desideratam itineris & viæ attingant terminum: æ-
 quiori ratione Homo Christianus, cui iter nimis oblongum & prolixum suscipiendum, & ex-
 tra Mundum alio migrandum est, hanc curam & diligentiam adhibere debet, prævidendo & con-
 siderando dies, & viam; quam ingressurus est, ut absque omni impedimento, fœlici omine, secundisque eventibus optatum æternæ salutis scopum attingere valeat. Quapropter in hac se-
 cunda parte, in quâ de proximâ dispositione ad iter tractatur, suffragante & auspice sanctis-
 simâ

A 2

ITINERARIUM
PRO FUTURÂ VIA & VITÂ
INTRODUCTIO

Haba. 3.

simâ Dei Matre conficietur aliquod veluti
 rarium seu diarium, quod pro regulâ & in-
 ditione eorum, quæ infirmo à principio mor-
 tatis suæ ad ultimum usque mortis punctum
 agenda sunt, inserviet: & totum reducet
 novem capita, quæ erunt veluti novem
 à Propheta nuncupata *Itinera æternitatis*: quæ
 verus Christianus debitâ cum diligentia per-
 cerit, ad felicissimum æternæ gloriæ per-
 terminum. Enimverò, ut bene moriatur,
 satis est, te benè vixisse sanum; sed bonam
 in infirmitate quoque contineres, & bonitatem
 ad mortem usque sanus pariter & infirmus
 glorifices, necesse est. Primum igitur
 itinerarij erit de eo, quod fieri debet in
 & progressu infirmitatis. Secundum de
 mento, quandò & quomodò contem-
 Tertium de insinuatione mortis, quom-
 danda & recipienda sit. Quartum de
 mis Sacramentis Confessionis, Viaticis, &
 tremæ Unctionis. Quintum de tentationibus
 & remediis. Sextum de quibusdam devo-
 tionibus. Septimum de nonnullis devo-
 exercitiis tempore morti proximo perag-
 Octavum de judicio particulari. Nonum
 ultimum de fine & termino mortis, puta,
 quod post mortem eveniet.

Deus, quæ in principio & progressu infirmitatis fieri debent.

Iter Primum.

TITUL. I

In principio infirmitatis eodem modo, quo Christus D. N. sub Passionis lux Oratio & initium se gessit, nos quoque gerere de- Resignatio. bemus, recurrendo ad sanctam orationem, Matth. 27. & resignationem, orando & resignando nos Divinæ Voluntati, eademque verba, quæ Christus dixit, proferenda sunt: Pater, si possibile est, non calicem istum a me transieris, veruntamen non mea, sed tua voluntas fiat; in omnibus & per omnia Divinæ tuæ Voluntati me resigno. Volo hoc idem, quod tu, vide exem- plum hanc infirmitatem veluti à te immissam & ab xter. plū 2 & 3. ordinatam in bonum & salutem animæ mex: accepto tam non patienti & prompto duntaxat: sed etiam lato animo & secundum rectæ rationis dictamen, confide- ro, quod infirmitas non est ad odium, sed ad amorem: D. Aug. etiamque mediante, nostra expurgas peccata & culpas, recitas poenas, passiones mortificas, adauges gratiam, vide exem- plum hanc coronæ gloriæ complementum. Denique, plū 4 & 5. occurrit optime S. Gregorius: Melius est ardere flammâ lib 3 Mor. foram, quàm igne vitiorum. c. 7.

Hoc idem documentum nobis tradit Spiritus san Eccles. 38. tus, dicens: Ora Deum, & ipse te curabit, aver- Tria docu- ta à dextro, & dirige manus. In quibus verbis tria menta pro- consuecur documenta ab ipfimo infirmitatis ten- infirmo. pte observanda: primum, Ora Deum, & ipse te curabit. Oratio.

Handwritten text in red ink on the right side of the page.

Conditio. Prius oratione & resignatione ad Deum, quam ad medicos recurre, & major erit ejus gloria, major animæ tuæ bonum, *tecurabit*, tibi que salutem. Secundum documentum, *averte à delictis*, circa veros contritionis actus, & subito confitentem tanges radicem, remediumque adhibebis caputius mali, quia, ut docet S. Basilius: *Morbi sunt peccatorum*. Tertium documentum: *manus*, firmum deinceps emendationis facientis positum. Et cum hac dispositione ac præparata orationis & resignationis, contritionis & confessionis lecto nos commitemus propter amorem Christi quemadmodum Christus Cruci se committit propter amorem nostrum, & sicut Crucem Christi præsens astitit Mater ejus; ita in præsentia infirmitatis nostræ procuremus præsentiam sanctissimæ Virginis, offerendo & consecrando ei infirmitatis, ut unâ cum Passione Filij eam ad æterno Patri in satisfactionem peccatorum nobis ad majorem ejus honorem & gloriam. Et hæc quæ in principio infirmitatis fieri debent, dirigitur: modò, quidnam in illius progressu facientibus subiciemus.

Ufus Sacramentorum. *Exercitio virtutum.* Incremente morbo duplici armaturâ potentius communire debemus, nimirum, usu sanctissimorum sacramentorum, & exercitio virtutum.

Confessio generalis. Quod attinet ad usum Sacramentorum, præmologesia sub morbi initium institutam, de majori cum diligentia generalem etiam frequentio necesse est (si tamen eam non præmissis particulis ante morbum, eaque sibi satisfactum fuerit) **Confessio** præterea durante morbo sæpè confiteatur, quæ esto nova ei haud occurrat materia; quia in Sacramenti nova gratia, novaque peccatorum Purgatorio expiandarum acquiritur remissio ultra confessionem expedit quoque bonorumque devotione sanctissimam suscipere communionem.

Communio frequens ex devoto. sœpitim in solemnioribus festivitatibus Christi & ejusque sanctissimæ Matris, quod si dicitur commoditas & licentia hæc recipiendi, eam præ-

pe Parochum , quia cum sanctissimum Sacramen-
tum sit verus cibus animæ , quam in Divinâ con-
servat gratia , & à peccatis præservat , tanto bono,
reservante morbo , in quo & ejus molestia af-
ligimur , & cõ vehementius ab inimici suggestio-
nibus impugnamur , nequaquam nos privare de-
bemus.

Quod virtutum concernit exercitium , septem *Septem vir-
tutes inter alias infirmis admodum necessariæ sunt infir-
mis necess-*

Prima est præsentia Dei : & quando infirmus ob *savia,*
magis capitis debilitatem meditari & contemplari *Prima præ-
sentia Dei.*
possit res Deum concernentes simplex earum *sentia Dei.*
memoria , veluti S. Dorotheus discipulo suo Dosi-
tho suadebat , ei sufficere , recordando Deum ibi-
dem esse præsentem , qui nos & nostra inspiciat.
Ultra præsentiam Dei præsens quoque sibi imagina-
tus sanctissimum Sacramentum , reficiendo sese fre-
quenter spiritali commuione , Christum Crucifi-
xum , sanctissimam Matrem , Angelum sanctum Custo-
dem suam.

Secunda virtus erit sancta resignatio , resignando *Secunda,
te porius in manus Dei , & inftar ceræ molliis dispo- Resignatio.*
nendo te ad quameunque recipiendam figuram &
formam , aut vitæ , aut mortis , è manibus DEI.

Et tam excellens & dignus est actus iste , inquit Blo- *Blof. ex vit.*
sius , ut qui ita est resignatus , nec Inferni , nec Purga- *PP. cap. 22.*
torij subditur poenam ; cujus rationem statim subdit : *liberat à
penis In-*
*quia sicut nihil Inferni , vel Purgatorij poena cadere po-
tuit in Deum ; sic nec in hominum sic per amorem in ferni &
Dni vitam.*
Purgat.

Tertia virtus est contritio , qualis est dolor de *Tertia,
peccatis , in quantum sunt offensæ Dei , quem Contritio.*
super omnia amare debeo , & cum proposito nun-
quam ipsam amplius offendendi. Hujusmodi actus *S. Tho. 3 p.
sequenter repetendi sunt : etiam semper nobis q. 48. ar. 3.*
discernere debet , nos offendisse Deum , tametsi per
remissionem nobis innotuisset , cuncta nobis pec-
catis remissa ; Quamobrem Beati quoque in cælo
habent contritionem , quia disciplicet eis , quod in

Handwritten text on the book's spine, including the words "SUI" and "REI".

hac vitâ peccando Deum offenderint, esto haec ob-
 centiam habeant sine dolore, cujus sunt incapaces
 propter statum gloriosum, in quo constituti sunt.

D. August.

*Quando
 contritio sit
 vera.*

D. Augustinus hoc suppeditat signum, quo
 gnoscere possimus, quando contritio sit vera, quod
 si Deus tibi diceret: quotiescunque imposterum
 caveris, non te castigabo, nec ullam tibi penam im-
 gam, at id ipsum me ægerimè laturum sciro, & hoc
 hoc solum motivum non offendendi Deum ab omni
 nihilominus à peccato, & te peccasse doleres, hoc
 verus actus contritionis, quoniam times non deum
 sed ne displiceas oculis Dei, non enim pernam tantum
 displicentiam Dei times.

*Quarta,
 Patientia.*

Quarta virtus erit patientia, semper ob oculum
 statuendo exemplum Christi, qui propositio gaudere
 nunt Crucem: ita Christianus cum patientia sustinet
 bet malum temporale pro bono æterno, quod se
 ponit, & sperat.

*Quinta,
 Actio gra-
 tiarum.*

Quinta est gratiarum actio, toto corde gratias
 do Deo de omnibus iis, quæ disponit & ordinat
 propriam tuam personam, quia totum id est
 amorosæ & paternæ ejus Providentiæ. Neque
 beneficium, quo quis mediante infirmitate ad bonum
 sanctamque se disponat morrem, omnibus
 cessum est; plurimi namque subitanæ ac repentinæ
 tinæ morti succumbunt. Gratias igitur Deo
 ferer Bonitati, quod te hujusmodi infirmitate
 mitate, similiter de omnibus doloribus, tribulationibus,
 nibus, & adversitatibus, quas in ea sustulas
 gratias ages, dicesque, veluti Seraphicus sanctus
 In vita S. Franciscus in suis infirmitatibus dicere solebat: *Gratias*

In vita S.

Francis.

Petitioplur-

rium passio

num.

Sexta vir-

tus, cultus

Divinus.

Fides.

Spes.

Charitas.

de omnibus doloribus meis, quod
 ut centuplum, si tibi placuerit, addas: *Gratias*
 mihi sit summa consolatio tua voluntaria
 pletio.

Sexta erit cultus & adoratio Dei mediis virtutibus,
 Theologicis, Fide, Spe, & Charitate, crederet
 sperando & amando æterna & celestia bona,
 Christus pretiosissimo suo Sanguine nobis promittit
 & quidem mediante Charitate in nobis excultum

perfectissimum quendam illius actum, nimirum, magnum desiderium videndi Deum, dicendo cum Aposto-
Capo discipuli, & esse cum Christo. Et cum S. Ber-
nardo: Desidero te mille, mi IESU, quando venias, me
cum quando facies, me de te quando saties.

Desiderium
videndi
Deum

Septima & ultima virtus est perseverantia, postu-
lando cum frequenter à Domino per merita sanctissimæ
Passionis Iusæ, & per Beatissimæ Virginis Matris ejus
intercessionem, quia sola coronat, subjungendo insuper
orationem S. Francisci: Concede mihi, dulcissime IESU,
ut nulla tribulatione, angustia & dolore à te recedam,
et nulla infirmitatis doloque occasione te offendam:
tribue, queso, ut hoc corpus meum ob infirmitatem,
non impediatur aut retardetur à tuo sancto servitio; imò
hoc mihi digneris exhibere gratiam, quam exhibuisti
sancto, qui dicebat: Hac caro nec juvat sana, nec
impedit infirma. Tantam is habebat libertatem & do-
minium in corpore suo, ut nec à corpore sano emolu-
mentum vel auxilium, nec à corpore infirmo perciperet
impedimentum.

S. Bern.

Histor. S.
Francis.

Constantia
in dolorib.

In vitis SS.
Patrum.

Et hoc pro primo itinere sufficiat, in quo infir-
mitas occurrit ad primum Angelorum chorum, ut præ-
cedam Matrem & Reginam pro perfectâ eorum, Recursus
ad novem
Angelorum
Choros.
Et ad Dei-
parâ Virg.
eorum Re-
ginam,
Uade sovenerius iterum numerus correspondebit
novem Angelorum choris sub dominio & imperio
Beatissimæ Dei Matris, cunctorum Angelorum Regina,
et anima tua in transitu ad futuram vitam
præfatos choros sibi adsciscat
comites.

LIBRARIUS
S. BERNARDI
CONV. S. FRANCISCI

Confirmatur Exemplis.

TITULUS II.

*Infirmitas
donū Dei.*

Infirmitas est donum Dei, & nonnunquam
Ipsa sanitate.

1.
*Epif. Aqu.
in vitā S.
Petri.*

Sanctus Petrus nunquam Petro illam pristinam
restituere sanitati, dicens, quod sic expedit
ejus.

2.
*S. Chrysof.
Hō. ad pop.
Antioch.*

Et Sanctus Paulus propter eandem rationem
curare Timotheum suum Discipulum.

3.
*In vitā
SS. PP.*

Legitur in vitā SS. Patrum, quod unum cor-
pulis annis invisere solebat Dominus gravi
infirmate. Subsecutus fuit annus, quo Deo
cui solito eundem affligere morbo; qua de causa
correptus timore Deum sibi indignatum, ac
in penam occulti ejusdem delicti solitum
denegari favorem existimabat; unde somni-
potuit, instantia gratiam illam à Deo repeti-
tinuit.

4.
*In vitā
SS. PP.*

Infirmus quidam accessit Religiosum alium
etæque vitæ, ut dignaretur exorare Deum pro
randa pristina salute. Respondit ei Sanctus:
mori paratior es, infirmus, aut sanus? & cum ille
deret: infirmus; subjunxit vir sanctus, & ego
Deum, ut semper in solita tuâ te confer-
mitate.

5.
*S. Ant. p. 2.
vit. 6. c. 20.*

Sanctæ Marthæ uno anno anticipato Deum
lavit diem mortis suæ, in quo toto laboravit
infirmatē illam eo melius se disponeret
tem.

6.
*Histor. S.
Franc.*

S. Franciscus de Assisio invicta claruit patienti-
perfectissima resignatione in Deum tempore
tatis suæ, & in præmium tantæ virtutis De-
misit ei de cælo Angelum, qui ei verbum
nonnisi Paradisi investituram esse asseruit,
xit: *Et nunc te investigio*: præterea unum
medium ad lucrandum inestimabilem ac in-

que glorie thesaurum longè excedentem cunctos
Midi thesauros , tota licet terra converteretur in
aurum, lapides in gemmas , totaque oceani aqua in
vinum.

Religiosus alius in quadam sua infirmitate , quæ
tribus continuis ègravit annis , quibus summos susti- S. Brig. l. 6.
uit dolores, non dicebat aliud , quàm JESU dignif- c. 3.

tere Deus, miserere mei , conservando hoc sanctissi-
mum nomen semper in ore & corde suo.

Socius Fulgentius Episcopus in extremis constitu- 8.
tus doloribus, semper incredibili cum patientia hæc Surius 1.
propebat verba : Domine, modo patientiam, postea in- lan.
salutem.

Sanctus Bernardinus senensis per quatuor menses 9.
intermittens fuit agitatus febribus , doloribusque acer- S. Anson. 1.
bilibus, in quibus sacularem adhuc agens vitam nul p tit 24. c.

lunoproius tædij impatientizque ostendit signum; sed
in unicus gratias agebat Domino IESU CHRISTO,
annuadvertens, quod virtus in infirmitate perficitur.
Et ut dicitur sanctus Antoninus, Deus immisit ei hanc
afflictionem, corporis que afflictionem ad cumulum
meritorum suorum.

Quando & Quomodo condendum
sit testamentum.

Iter Secundum.

TITUL. I.

Quod tempus, quo condendum est testamentum, S. Aug. de
confutit D. Augustinus, id faciendum esse eo curâ anim.
tempore, quo optima adhuc gaudes valetudine : Fac Testamen-
tum, dum sanus es, dum sapiens es, dum tuus es, tū quando
quis in infirmitate blanditiis & somni duserit, quo tu condenda
non sit.

Hocem consilium approbatur à Jurisperitis : Te. Navar.
Sanus, vel in principio morbi id faciat. Manua.
Verum, c. 26.

Handwritten text in red ink, possibly a library stamp or title, partially obscured by the binding.

Condendū in statu gratia. Verūm, ut sciatur in quonam statu id faciendū advertendū & curandū est, ut condatur gratiæ; quia testatori in peccato exsistenti opera quæ ex testamento fieri præcipit, non efficiunt vitam æternam, quia non efficit meritonia gloria pro pœnâ satisfactoria. Quod si verò contingat mentum conditum fuisse in statu peccati, testator rediit ad statum gratiæ, ratificare debet testamentum & offerre Deo omnia legata & opera pia, quæ fieri ordinavit, sic enim merebuntur augmentum rariæ in cœlis, & pœnæ relaxationem in Purgatorio. Præterea testator omnia disponere debet secundum voluntatem, & ad majorem Dei gloriam, ut non legata pia duntaxat, sed etiam alia indifferentia eius animæ.

Modus condendi Testamentum. Quod ad modum, quo condendum est testamentum hunc accipe: quia testamentum est iustificatio declaratio justitiæ, quæ cuilibet redditur, quæ est, Anima DEO, cor Virgini, corpus terræ.

D. August. cipe terra, quod tuum est, accipiat DEUS apud S. An suum est, Inimicis pax, creditoribus debitum, de Vita fateatur, nec ea, uti debebat, solvatur Clerico. p. 3. ubi poterat) hæredibus substantia seu bonis sit 10. c. 1. peribus eleemosynæ, animabus in Purgatorio Debita solvi debent aliaque pia opera: in quo meritò observari debet in vitâ sancti Augustini consilium: *Moriens sic faciat, sapè hortatus sum, unum filium habet, putet Christum*

S. Aug. l. c. suum alterum, duos habet, putet Christum decem habet, Christum undecimum faciat: debet non adjudicet totam substantiam Filio. Neque quod animæ suæ concernit salutem, coram eorum hæredibus consanguineis. Hujusmodi etiam mines, opinione Seraphici Patris sancti Francis

S. Francis. à Deo sunt maledicti: *Maledictus homo, qui Opus. Ep. spem suam in homine.* Et hæc est via securior 2. c. 13. S. Gregorius, agere per se, quàm post mortem

S. Greg. agi per alios.

In hoc secundo itinere testamenti consistendum est, quàm exigua sit habenda ratio & altitudo

bonorum temporalium, quanti verò pretij æstimatio-
neque fiat bona spiritualia, quæ usque ad Thronum
deferuntur, ut ibidem infinitum æternæ gloriæ re-
spondent præmium.

Quamdiuigitur in præsentia vita sani & incolames vi-
vamus, horum & non illorum bonorum thesauros no-
bis comparare satagamus. Et hæc de secundo itinere,
quod correspondebat choro secundo Angelorum sub
protectione Reginz eorum, veluti dictum fuit in fine
primi itineris.

EXEMPLA.

TIT. II.

Christus Dominus noster suum in ultimâ cœnâ
condidit testamentum, hæreditatem proprii cor-
poris & sanguis assignando Ecclesiæ; & in Cruce de-
testatâ composuit per modum codicilli, alia con-
signando legata, Matrem Joanni, & Joannem Marii,
deco Latroni Paradisum; præterea remisit inju-
stis, & sanctissimam suam animam commendavit
Patri æterno.

De sanctissima ejus Matre similiter legitur, morti
proximam fecisse testamentum suum, & dixisse:
Animam suam, sed etiam corpus meum DEO tra-
di, aut terræ. Et per sanctum Joannem duas exilis
pauca reliquit, quas habebat, tradi curavit duabus
viginibus pauperibus: & ultimò sustollendo manus,
et ira consentaneum, benedixit Apostolis, qui erant
agregati.

Sanctus Fulgentius Episcopus hæreditatem suam
proprios reliquit, veluti suis hæredibus.

Sanctus Saurus frater S. Ambrosij interrogatus, qua-
le more componeret testamentum, nullum facere
voluit dicens: Deus dispensatores nos, non hæredes reli-
quit, & hæreditas successoribus quaritur, dispensatio
primam obligatur.

1.
Suarez.
tom. 2. 3. p.
disp. 37.
sect. 4.

Exempla
quibus in-
struimur
ad ritè te-
standum.

2.
Metaphra.
de dormit.
B. V.

Damasc.
orat. de dor-
mit. B. V.

3.
Sur. i. Jan.

4.
Sur. 17. Sep.

Sanctus

SECRETI

5.
In eius vi-
sa.

Sanctus Joannes Eleemosynarius condole-
mentum morte instante dixit: Tertia pars
ex omnibus bonis mihi superest, haec quae
deo dari pauperibus, qui sunt mihi frater
Christo.

6.
Sur. 21.
Aug.

Sanctus Ludovicus Rex Franciae testamento
sanctum Filio reliquit monitum: Fili mi, ante
eam rem diligenter incumbe, ut diligas Deum,
et carum, ne unquam peccatum aliquod commis-
eris.

7.
Sur. 17. La.

Sanctus Antonius Magnus testamento reliquit
suis hoc piissimum monitum memorare
Iesum suspirans, & hoc sanctissimum nomen
mentibus.

De insinuatione & admonitione
qua ratione danda & recipienda
sit.

Iter seu dies III.

TIT. I.

Multum interest, ut quis rite recteque
in admonitione mortis, tam is qui monetur,
qui monetur; quare de utroque breviter
dicemus.

Mors inf-
nuada in-
firmo in-
stante vita
periculo.

Quod ad primum, tria tractanda sunt: primum
quod infirmus omni ratione de morte
monendus sit, quotiescumque Judicis Medicorum
bile adest vitae periculum. Multi concurrunt
aditionem parentum suorum & amicorum, qui
in parte torpidi sunt & negligentes, sub
apparentis cuiusdam pietatis, est vera pietas
dicunt etenim, huiusmodi intimatione turbantur
tumor, eique mortem acciti & accelerari; & scilicet
si id verum esset, consiliarius esse, salutique amantem

longe utilius, quod paulo citius moriatur, & salvetur, quam quod tardius moriatur, & damnetur: & duobus simul concurrentibus periculis & mortis temporalis & mortis aeternae animae, necesse est, ut modo huic, quam isti succurratur, adhibeaturque remedium.

Secundum, quod adverti debet, est, praefatam admonitionem dandam esse debito tempore, quando infirmus sanae mentis viriumque compos est, ut ad felicem huius mundi abitum iure se disponere possit: quare hoc expectandum est tempus illud, quo jam in desperationem actus, rectoque rationis usu & viribus orbatus est; sed sufficit, si iudicio & opinione Medici probabilem vitae periculo laboret.

Tertium est, huiusmodi admonitionem resolute facendam esse, proponendo infirmo duntaxat proximum mortis periculum, nec ullius spei vitae mentionem faciendo; experientia namque comprobaturum est, quod, cum infirmo proponitur spes salutis corporis, totum se dedit considerationi & cooperationi illius, & vix recedat salutis animae. Non absimilis huic est casus eorum, qui moriuntur per manum Iustitiae, qui, praesens adhuc subodorant aliquam spem gratiae, & ab illa expectatione absorpti, vera resolutione animo non se disponunt ad confessionem & conversionem ad Deum. Ut igitur infirmus in negotio deo necessario securus reddatur, a seipso hoc consilium & resolutionem capere, non ab aliis expectare deberet, supponendo, ut bene advertit S. Antonius, quod ipsamet infirmitas, ipsaque febris quando continua est, nuntius mortis est: & pro maiori infirmitate securitate, ne a passione & amore proprio seducatur, iudicando malum, quo opprimitur, esse rem magis momenti; omni, quo potest, animi fervore suam animae suae, utpote rem summam consideranda, commendare debet Confessario suo, vel alicui esse debet animo fidei ac timenti Deum, qui occurrente casu, in quo est timor & periculum probabile mortis, eundem deponere, neque humanum aut temporalem haerere periculum spectum.

Et quando adhuc est sana mentis.

Periculosa mortis, nulla spes vitae proponenda est.

S. Ant. p. 1. tit. 1. c. 1.

Infirmo ad amicum fidelem, qui de periculo spectat in momento.

Quantum in momento.

*Infirmus de
morte cer-
rior factus
recurrat
ad Deum.*

Quantum ad secundum, nempe quod ad
quo recipienda est mortis intimatio; primum
infirmus facere debet, est, ut subito recurrat
& ad sanctissimam Virginem, exorando Deum
concedat vires, quibus tanquam verus
servus Dei infirmitatis molestias patienter
sit, dicendo eadem verba, quae Christus
ad mortem iturus dixit: *Pater, venit hora,
fida filium tuum, ut filius tuus clarificet te.* O
aeternae, jam appropinquavit hora illa per te
determinata, qua praesentem vitam desere,
futuram inchoare debeo. *Venit hora, finis
ris, aeternitatis principium, succurre mihi
gratia, dando mihi tui sancti luminis claritate
ut juxta debitum meum in praesentii occasione
sanctum tuum honorare ac glorificare valeam.*

*Recipiat
mortis nū-
cium hila-
ri corde.*

cundo ea animi promptitudine hanc admo-
seu insinuationem mortis acceptare debet, ut
acciperet ex ore Dei, qui ita disponit pro
placito in nostrum bonum & emolumentum
ei fastidium ingerere debet, quod non
dispositus veluti optaret, quia, juxta S. Aug.
doctrinam, solus ille actus, quo mortem
Deum acceptare contentus est, & quia ita
& jubet voluntas Dei sanctissima, optimus
talis, ut ex se solo sufficientissima sit dispo-
mortem. Unde dices cum David: *Paratum
meum Deus, paratum cor meum, cantabo, &
dicam, & bis cum eodem sancto Propheta
petes: Paratum cor meum, declarando te
& moti paratum esse: paratum ad adversa,
tum ad prospera, paratum ad humilia, paratum
Quadra. mia, paratum ad universa, quaecumque praesentia
cum hoc actu, hacque dispositione cantabo
in aeternum.*

Psal. 22.

S. Bernar.

serm. 2. in

Quadra.

Monitus de

morte renū-

cies Mundi

negotii.

paratum ad prospera, paratum ad humilia, paratum
mia, paratum ad universa, quaecumque praesentia
cum hoc actu, hacque dispositione cantabo
in aeternum.

Tertium, quod infirmus facere debet,
subito nuncium mittat cunctis mundi negotiis
clauso ostio cordis, & etiam (ubi fieri possit)
biculi, solum invigilet, attendatque negotiis
nullum deinceps dando locum visitationis.

vis, neque permittendo, ut ei adsint uxor, filij
inesque personæ, quæ eo tempore infirmum in-
terum reddere, & ab unione cum Deo abstrahere
possunt. Denique optimum & rationi valdè conforme
est, ut tempore illo, excepto Confessario, Medico,
quodam Religioso, qui infirmo assistunt, & orant
pro eo, nullus alius conclave subintraret, tempusque
ad præsum, quantum vires permitterent, impen-
deretur eliciendis actibus contritionis, resignationis,
spes & charitatis, uti & desiderij alterius vitæ. &
tunc quam etiam legeretur aliquis liber spiritualis &
eroretur.

Nullum
præter Pa-
tres spiri-
tuales per-
mittat in-
trare cubi-
culum suū.

Præterea infirmus hoc tempore tria considerare debet
motiva principalia, quorum intuitu non solum non
debet formidare mortem; sed eam potius desiderare:
primum, quia per mortem tollitur omnis offensâ Dei
pro peccato, quod, etiam si veniale sit, tam grave &
periculosum malum est, ut, ne committatur illud, potius
quodlibet aliud malum cum omnibus pœnis & tor-
mentis inferni perferendum sit: quanto magis ergo
propter eandem finem mortem ultrâ acceptare debe-
ret, cum nullum aliud non peccandi adsit medium,
quâ vitæ terminus. Quod si, ne peccetur, deside-
rari potest & apperi non esse, & annihilari, quanto
magis mori. Quamobrem mors à S. Ambrosio nun-
quidam *Sepultura visioſorum*, quia cum morte impo-
nuntur peccatis suis & terminus. Potest etiam appellari
Sepultura passionum, quia cum morte moriuntur quod-
libet inordinate nostræ passionēs, quæ plurimum nos
affligunt & conturbant: *Sepultura tentationum*, quia
per mortem liber evadis ab omnibus tuis inimicis, à
Mundo, Dæmone & Carne, eorumque tentationibus.
Denique mors insuper dici potest *Sepultura tribula-
tionum*, quia cum morte cessant omnes miseræ &
pœnæ peccatorum. Non deinceps affligeris ab infir-
mitate, non à doloribus, non à frigore, non à calore,
non sitis, non à quâcunque aliâ pœnâ vitæ hujus mor-
tali propriâ.

Motiva de-
siderandi
mortem.
Primum
finis offensæ
Dei.

S. Ambros.
de bono
mor. c. 4.

Secundum
Motivum
spes videndi
sentiam: Deum.

Secundum motivum desiderandi apperendique mor-
tam est spes videndi Deum, quia amor tendit ad præ-
sentiam: Deum.

sentiam: Amor non est contentus, nec quietus, sed
gaudeat praesentia rei amatae, & hic, juxta S. Bonaventuram, est ultimus ac perfectissimus amor.

*S. Bona. de Tanto affectu ad Deum assequere, quod sine ipsius
process. Re. non possit*: vitam praesentem aestimare vultu
lig. c. 6. tolerabilem propter absentiam visionis beatitudinis.

*S. Ambros. Quapropter S. Ambrosius vocat mortem
loc. cit. tuum sepulchrum vitiorum, sed etiam sustinetur
virtutum, quia eo ipso, quo anima per mortem
liberatur ab impedimento corporis, potest
lectus gaudere perfecta rerum cognitione, &
locatas perfecto virtutum usu, ac praesentem
tellectus ad visionem, voluntas ad amorem
gaudium DEI elevari potest: ex quo letitia
mortem ex seipsa non esse malam, & solummodo
effici propter peccatum, quod dicitur aculeus
qualem Christus propria obtulit morte; quod
mors ante passionem Christi erat formidabile
Christum, & post Christum redditur amabile
derabilis.*

Tertium motiva est voluntas Dei, & hanc
motiv. ad- vum aded efficacem est, secundum S. Joannem
impletio stomachum, ut ad eandem a plenam voluntatem
Divina ret unusquisque ea facilitate carnem exuert
voluntati. vestimentum: est proprium cruorem per
S. Chryso. fundere, sicut aquam in terram fundimus.
Hom. 7. ad de tertio itinere seu die correspondente tertio
pop. An- sub protectione Regum Principatum, modo
siob. exposito.

EXEMPLA.

TIT. II.

1.
Exempla Christus Dominus noster: monitus ab Angelo
ad promptè Cesse voluntatem aeterni Patris, ut moret et
acceptan- primum subito se obtulit ad bibendum calicem
dum mortis Passionis & mortis, & reprehendit Petrum, quod
nuncium.

Venit impedire, dicens: *Calisem, quem dedit mihi*

Ioan. 18.

Por, non bibam illum?

Hoc idem fecit sanctissima Mater eius, quæ, ut ex
angelo mortem suam vicinam intellexit, *immensâ re-*
vera fuit lætitiâ; quid enim dulcius ei, quam cum Filio
sepe suo esse, contingeret?

2.

Niceph l. 2.

Hist. Eccl.

c. 2.

S. Augustinus mortis recipiens nuncium, se quoque
recepit, & tummâ cum diligentia soli Deo, animæque
salutis vacavit, cæterisque omnibus, solum excipiens
Medicam, & eum, qui illius curam gerebat, cibum
porumque subministrabat, aditum & ingressum in
oculare interdixit, ac totum tempus illud, quod fuit
decem dierum, ad mortem usque impendit oratio-
nibus, ætibus contritionis & doloris, ac lachrymis,
voces sua deplorabat peccata: in quem finem etiam
lætris majusculis septem Psalmos penitenciales de-
scribit, & muro lecto opposito affigi curavit, ut hac ra-
tione faciendo quoque eorundem posset legere & meditari:
nam faciebat profusâ magnâ lachrymarum copia,
magisque cordis dolore.

3.

Sur. 28.

Aug.

Sanctus Cyprianus mortis suæ præsentens senten-
tiam, magnâ cum pace vultusque serenitate respondit:

4.

Gratus ego Deo omnipotenti, qui me à vinculis hujus cor-
poris dignatur absolvere.

In vita S.

Cypr. ex

Sanctus Malachias certior de morte redditus dixit:

Moral.

Hic est illa tam desiderabilis dies. Et sanctus Balaâm

5.

etiam occurrente occasione dixit: Hæc est summa de-
lavorum meorum. Cunctis meis desideriis jam satis-
factum est.

In ejus vi-

ta.

De sancto Laurentio Justiniano legitur, eum morti
proximum hæc pronunciaffe verba: *Pudeat nos*
(Christiani) mortem timere, cum Dominus noster pro
nostrâ morti voluerit.

6.

Sur. 8. lam.

De Sanctissimis Sacramentis
Confessionis, Eucharistiæ seu Viaticis
Extremæ Unctionis.

Iter seu Dies IV.

TITUL. I.

Recepto mortis nuncio debet infirmus omnino
potest, diligentiam suscipere sanctissima
menta Confessionis, Eucharistiæ seu Viaticis, &
tremæ Unctionis.

*Qualis de-
beat esse
Confessio.* Et primo quod ad Confessionem attinet,
teator omni instructus præparatione & diligentiâ
quia fortassis omnium confessionum, quæ
ultima erit; ac eam peragat cunctis amoribus
his, qui majus bonum, nempe, actus fidei, &
charitatis impediunt. Quapropter, quia præparatio
superfluis intento scrupulis haud abesse solet. De
tentatio, debita convenienteque Confessionis
diligentiâ infirmus credat, acquiescatque Confessione
& spem suam non in propriâ industriâ ac diligentia
sed in misericordia Dei, in Sanguine Christi, &
sanctissimæ Virginis patrocinio reponat, necesse est.

*N non debet
esse scrupu-
losus infir-
mus.* Præterea non actus attritionis duntaxat, sed
veros actus contritionis elicit, dolens de peccatis
tantum, quia sunt causa condemnans ad pœ-
nitentiam, & privans beatâ gloriâ; sed
magis, quia sunt Dei offensa, injuria, displicentia
& inobedientia; & laudabile est eandem frequen-
ter repetere confessionem, esto novæ non ad hunc
sed nonnulla præteritarum, propter novæ
novæque pœnarum remissionis fructum, qua-
runtur.

*Contritio
procuran-
da est.*

*Confessio
frequenter
repetenda.*

Quo ad Viaticum, primò curemus, oportet, *Quomodo sumendum Viaticum.*
 Christus in sanctissimo Sacramento sit nostrum cibum, non in morte solum, sed etiam in Vita: nam si Christus nobis cibus erit in vita, sustentando nos, vitæque nostræ vires addendo, cibus quoque erit in morte, nobis subministrando vires ad transitum è præsentis vita ad æternam foeliciter peregrinandum. Secundò, de hoc Divinissimo Sacramento professionem fidei facere debet, corde credendo, & ore etiam confitendo, qua ratione sub sacramento illius speciebus adsit Christus verus Deus, & verus Homo, Creator & Redemptor, Filius æterni Patris & Virginis Matris. Tertiò, recipi debet sanctissimum Viaticum viva fide præsentis Christi sub panis speciebus, & cum cætera spe, per ejusdem mentis, æternam adipiscendi salutem, & perfecta charitate, ardens in nobis excitando desiderium videndi ipsam faciem ad faciem. Quarto, debet insuper suscipere sanctissimum Viaticum, veluti Regem & Ducem nostrum, qui nobis succurrit opem latens contra Dæmones mortis præsertim tempore nos infirmos; ac recitari potest oratio illa, qua vocatur Ecclesia: *O salutaris Hostia, qua cæli porta apertum, bella premunt hostilia, da robur, & auxilium.* Quintò, devotionem internam communi debet reverentia externa: & si infirmitas permittet, deberet infirmus sumere sacrum viaticum flexis genibus, aut decenter in lecto sedens. Denique infirmus jam jam communicaturus salute & adorare posset sanctissimum Sacramentum hinc verbis affectum S. Augustini sapientibus: *A. D. Aug. Ave principium nostra creationis, Ave principium nostra Oratio dis-
 reparationis, Ave sacrificium nostra reconciliationis, cenda in
 Ave antidotum nostra curationis, Ave Viaticum nostra susceptione
 SS. Viatici.
 Ave solatium nostri laboris, Ave re-
 Ave præmium nostra ex-*

*Quantum intersit, re-
 ceptio Ex-
 tremæ Vn-
 sanctè tionis.*

Handwritten text on the book's spine, including 'S. AUGUSTINI' and other faint markings.

*Tres illius
effectus.*

sanctæque transitum è terra ad cœlum instituit, & hunc effectum tribus modis causat. Primo, ex opere operato conferendo gratiam. Secundo, ex opere operato etiam impetrando divina auxilia, quæ sunt nullæ bonæ & sanctæ inspirationes, quæ ex firmo plures excitant virtutum actus, præsertim studii, quæ Dæmonis repellat evincatque tentationes: conformitatis voluntatis suæ cum Dei perseverantiæ in gratia ad mortem usque: consolationis ad mitigandas morbi molestias doloresque: contra timorem mortis, & similia. Tertio, Sacramento pro fine quoque habet remissionem eodem modo, nimirum, ex opere operato, reliquiarum, quæ sunt pœna & habitus pravi, ut præterea non prævalcant adversus rationem. Et præterea effectus, quos in infirmo operatur extrema Unctio.

Trident.

sess. 14. c. 2.

nuncupatur hoc Sacramentum à Concilio Tridentino. *Sacramentum vitæ Christianæ consummatum*; ut id conforme est Divinæ Providentiæ; ut Dæmon omni suo conatu nobis satage nocere, quæ mortis tempore expugnare studet; ita Dominus noster eodem tempore speciali Sacramenti extremæ Unctionis auxilio nos adjuvet & conservet.

Tria observanda in

*susceptione
hujus Sa-
cramenti.*

Unde in susceptione hujus Sacramenti observanda sunt. Primum, ut recipiat illud tempore debito, infirmus adhuc mentis suæ compos est, & quod facit, cognoscit: etenim tum majori conferret gratiam, efficaciusque eandem dispositionem: quare tempus suscipiendi hoc Sacramentum non est, quoad infirmus agoniæ est, & rationis usus & virtutum expertus, sed quæ adhuc sibi præsens est, & moraliter adest pro vitæ periculum, & eò magis, quò, ubi Deo cœperit, confert quoque salutem corporalem. Secundum, ad hoc Sacramentum debet infirmus se præparasse præviis attritionis & contritionis actibus, in quibus huic inhærens existimationi, illud esse proprium scutum, quo Dæmonem impugnet expugnatumque infirmitatis superet difficultates, & amaritudinem

animæ à corpore. Tertium, optima est devotio, per se ipsam pronunciet formam hujus Sacramenti, & credo: per istam sanctam unctionem, non solum intelligat unctionem sacramentalem, verum etiam unctionem sanguinis Christi, & per suam piissimam misericordiam indulgeat mihi Dominus, quidquid per omnes seculi alicui. Amen.

EXEMPLA.

TITULUS II.

1.

Sanctus Augustinus dicere solebat, neminem. vitæ Sur. 28.

Deum scelerisque purum, ex hac vita migrare debere Aug.

ante prævia confessione & communionem; quia non Marc.

rele confessionis arrogantis animi est indicium, ut & in Mar. c. 10.

confessionis argumentum est nolle communicare. lib. 5.

Sancta Catharina sanctæ Brigidæ filia circa finem 2.

vitæ & infirmitatis sæe frequenter de die confite-

batur.

Christus D.N. in ultima cæna, priusquam pro- 2.

cederet ad mortem, sacra se refecit synaxi. Eadem di- Gloss. ex

gratia fuit gratia sanctissima Deipara per manus sui san- cap 5. tit.

ctissimi Filij, qui ei jam jam morituræ apparuit, & dixit: 13. exem. 1.

Mater mea, quod mox complebitur tibi in Regno

meo una cum Patre meo.

4.

Sanctus Thomas sanctissimo munitus viatico sub S. Anton.

vitæ fecit professionem fidei, dicens: Credo 10. 3. Hist.

hanc esse verum Deum, & hominem, æterni Patris tit. 23. c. 7.

& Virginis Mariæ Filium, Dominum nostrum IESUM

Christum.

5.

Sanctus Lucianus Martyr carceri mancipatus, quia Niceph. l. 8.

propter tormenta & cruciatus percellis stare non po- Histor.

teat, sed tamen absque Viatico abhinc migraret, jacens

in terra supra proprium pectus sacrificium peregit, quo

sanctus refecit & alios socios.

6.

Sanctus Hieronymus ex hac vita discessurus petiit Marc.

viaticum sanctissimum summa devotione Mar. li. 4.

Reverentia, flexis genibus, sacco indutus, & profusa c. 10.

B 4

lachry

SECRET

lachrymarum copia pectus suam percutiendo multo peccatorum exegit.

7.
lib. 6. de Sa-
cerdotio.

Refert S. Chrysostomus, animam virtutis, quotiescunque instante ejus à corpore in tione illud expurgata conscientia sumptis, ap- rum comitari recto tramite deduci ad cœlum: nonnulli Divina dignati revelatione experti sunt viderunt.

8.
Ex litt. an.
Brasil. Pro
v. 15. 85.

Adolescens quidam Indicus conversus ad hanc mortique vicinus, sumpto sanctissimo Sacramento cœli exarst desiderio in hæc verba prorupit: *Postquam Christus suo corpore me famelicum peccator in terris? cur non vinculis expeditus carceris feror in cœlum?* & hæc dicens animam reddidit toti suo.

9.
Greg. Naz.

S. Gregorius Nazianzenus in oratione facta Patre suo refert, quod is mortali quadam vice infirmitati, cum sacro illo sese præmuniret virtute hujus sanctissimi Sacramenti pristina sanitate ex integro restitutus.

Hier. Plat.
de bono
stat. Relig.
l. 2. c. 21.

S. Reginaldus in extremis monitus, ut hoc Sacramentum extremæ Unctionis, responderet illud recipi manuum ministerio sanctissimæ Mariæ, *in qua plurimum confido, Et ad quam proficiscor.*

De Tentationibus, earumque mediis.

Iter seu Dies V.

TIT. I.

Infirmus Sacramento extremæ unctiois præcipue pugnam orditur contra Dæmonis insulas & tentationes, quæ reducuntur ad tres principales, scilicet fidem, spem, & Charitatem.

Primò suggerendo, fidem nostram non esse veram, *Dæmon ag-*
lissimam, totumque, quod traditur & docetur in *greditur*
 ista esse meram inventionem, illusionem & imagi- *moribundū*
 nationem; quapropter concludit inimicus, ecce, *triplici tē-*
 meram, necesse est, in negotio tanti momenti se- *tatione.*

quæ agas, ac Dominum Deum exores, ut te illu-
 mines circa veræ fidei articulos, & eo ipso, quo ad-
 versarius circa eos tibi proponit dubia, in extremam
 ruinam & perditionem te pertrahere nititur: siquidem
 ab eo in fide dubio voluntatio, est hereticus. Huic *Tres modi*
 tentationis tres ad unum modi respondendi: primus est *respondendi*
 universalis, & valet contra omnes tentationes: ut, tentationi-
 bus, recurras ad Deum, & sanctissimam in Virginem *bus contra*
 Mariam, ab eis petendo auxilium, summaque humili- *fidem.*
 tate ac fiducia dicendo! *Domine, vim patior, responde*

pro me: *Domina, vim patior, responde pro me.*
 Secundus est, ut omnibus iis, quæ suggerit dæmon,
 aurem ocludas, & nihil ei respondendo animosè
 progrediaris in via salutis, varios virtutum exercendo
 virtus, & canis illius latratus quoscunque flocci pendas.
 Tertius modus respondendi est, ut non cum Dæmone *Vide exem-*
 plum, sed simpliciter credas: *Diabolo dubia propo-*
 sita non est respondendum: unde dices: ego credo, *plū 2. & 3.*
 quod credit sancta Ecclesia, & sanctæ Ecclesia credit, *p. p. c. 22.*
 quod credo ego.

Neque, ut dæmon suggerit, Deus exorandus est,
 ut te illuminet in vera fide, sic enim ea ambigua red-
 deretur & dubia, ac proinde perderetur (cum de-
 bet esse certissima & infallibilis) & in hæresin inci-
 deretur; est bene quidem augmentum fidei petendum
 est, veluti illud postulabant Apostoli: *Domini adauge Luc. 17.*
sub fidem.

Secunda tentatio, quæ fit media desperatione, *Vide exem-*
 plum contra spem, & ista duobus modis con- *plū 4. & 5.*
 tinguere solet: primò, quando dæmon te inducit ad
 credendum, quod non prædestinatorum, sed præsci-
 ptorum seu reprobatorum sit insertus numero: secundò,
 quod propter peccatorum tuorum enormitatem &
 multitudinem non promerearis veniam & remissionem.

B 5

Primo

*Quomodo
obviandū
tentationi-
bus contra
frem.*

Primo tentationis modo respondendum est, non rem mentiri; unde quod sit pater mendaciorum ex eo optimè cognoscitur: siquidem communi-
ctorum sententia est, nunquam Deum revelaturam damnationem, veluti revelat salutem & praedicationem ejus: etenim talis etiam in hac vita cogit desperare; & tamen de fide est, unquamque per diu vivit, esse in via, in qua quilibet salvari salutem sperare potest. Secundo respondere debet, si hoc verum esset, eò magis servitio & amorem incumbendum esse.

Secundo tentationis modo respondebis cum Catharina: *Totum est verum*, animam meam enormibusque peccatis esse obnoxiam; *sed in vobis Christi anima abluitur*. Respondebis cum Bernardo; duplici titulo Christo competere debito *unionis & meritis*, primo ipse contentum alterum mihi donat; sicque in potentissimis &

Vide exemplum 6.

sed etiam à purgatorii poenis confido me fore liberum. Optimus insuper respondendi modus est, si suggerit dæmon, opponas, & totum dicas, contra si nimum exaggerat peccata tua in ordine ad gloriam Dei, tu è contra eadem diminue Divinæ intuitu recordia.

*Modus respondendi
tentationi-
bus contra
Charitatem.
1. Pet. 5.*

Tertia tentatio est contra charitatem Dei & quando menti infirmi representat cogitationem aut odij, aut pravi amoris, & infirmum ad conscientiam complacentiam inducere satagit.

Huic respondetur juxta S. Petri Apostoli coelivam: *Cui resistite fortes in fide verum*, videlicet, aeternam viva fide credendo, Deum nobis esse praesentem nos videre, & poenam & praemium aeternum nobis tributurum.

Medium quoque facile est, ut resistas & victoriam in hujusmodi tentationibus, si propter peccata merita elicias actus contritionis: cum enim de praeterito, signum est te non contentum praesenti.

EXEMPLA.

TITUL. II.

Exebre exemplum est duorum illorum adolescen-
tium, quorum unus, in morte de fide disputans cum
Demone, damnatus fuit; alter vero, quia non disputavit,
sed simpliciter respondit: Credo, quod credis Ecclesia, &
Baptista, quod credo ego, salutem obtinuit

Cuidam Religioso comparuit Dæmon sub specie &
forma Superioris sui excitans illum ad dignam mortis
dispositionem, ad eliminandos è mente, uolens dubie-
tatis scrupulos, ad preces ad Deum fundendas: quare uis
intellectum veræ fidei, in qua ei moriendum esset,
illuminare illi strare lumine, sicque fictus ille Superior
cessavit. Pau'ò post accessit verus Superior in firmum
vultu causa, & actum intelligens, sub t'ò ei respondit,
quodque, ne ulla ratione fraudulentæ huius suggestioni
cederet fidem, ni decipi vellet, fuisse namque meram
Dæmoni illusionem, qua ipsum veræ fidei dono privare
intendisset; unde infirmus consolatus contentusque re-
mansit, ac debitas Deo gratias peregit.

Alteri cuidam Religioso similiter apparuit Dæmon
sub specie Angeli lucis, eique ex parte Dei revelavit, Ludolph.
bactero reproborum eum esse inscriptum, ac propterea de vitâ
operis pietatis opera, quæ deinceps moliretur, Christi p.2.
tibi ei profutura: respondit bonus Religiosus: Be- cap. 50. in
niam Deus: nec tamen desperabo; sed poenitentiam, sine
quam agendam, duplicabo & triplicabo, donec gratiam & Exempla
misericordiam apud Deum inveniam. Hacque firmatus eorum qui
revelatione, opitulante gratia Dei, devenit in notitiam, restiterunt
precedentem illam revelationem Dæmonis fuisse il- desperatio-
lusionem. ni.

Magister Taulerus quadam vice interrogatus fuit: 4.
Quid faceres, si te Deus damnare vellet? respondit, In vitâ
cogere brachio eharitatis, nimirum & humilitatis Sri- Tauleri.
Cuius cum amplexaret, & cogerem eum meum descendere
miserum, & sic infernus mihi esset paradisia.

Refert

Exempla
eorum, qui
restiterunt
tentationi-
bus contra
fidem.
2.

3.

Ludolph.

Christi p.2.

cap. 50. in

Exempla

desperatio-

4.

Tauleri.

5.
Pallad. l. 3.
n. 42. Sper.
tit. desp.
exam. 3.

Refert Palladius de quodam Religioso, qui
lapsus in peccatum aliquod, à Dæmone redhibitus
ad desperationem, cumque gravem ad eum tentatum
evadere niteretur, tentatori cœpit dicere: *Non
vi. & iterum dico non peccavi*, peccato, vel
desperationis: quod responsum Deus valde approbavit
veluti revelavit cuidam alteri Religioso, qui
ast si Dæmon mutaret versum, teque in virtutem
gloriæ inducere conaretur, respondendum est: *Non
& iterum dico peccavi*.

6.
Sur. tit. 3.
April. 14.

Cum quodam tempore sancta Ludovica à
alia muliere intelligeret, quod contenta esset,
annis purgatorij detineretur ergastulo, quos
sinapis comprehenderentur vase tum ibidem
respondit ei Sancta dicens: *Quid est, quod
filia? tam parum fides Divina Misericordia, & veritate
Passionis Christi? Elapso aliquo tempore
emigravit ex hac vita mulier illa, & sanctæ illi
apparens dixit, se & modum istius loquendi, & modum
ducia ergo in misericordia Dei, & Passione Christi
bitæ intolerabiles purgatorij luere penas.*

Protestationes Circa vitæ finem faciendæ.

Iter seu Dies VI.

TITUL. I.

Protesta-
tiones.

PRIMO protestor, quod vivere ac mori cupio
verus Christianus, Catholicus, & contractus
catis meis.

De tribus
virtutibus
Theologi-
cæ.

Secundò protestor, quod velim vivere & mori
Fide, in vera Spe, in vera Charitate, credendo, sperando,
amando & spirando cum invocazione sanctissimorum
nominum IESV & Mariæ.

Tertio protestor, innumera me commisisse peccata, ut propterea millenos promerear Inferni cruciatus: *De propriis peccatis.*
 omnium fateor etiam infinitas majorem esse misericordiam Dei, quam sit iniquitas mea, majora esse Christi merita meis demeritis, nec non Virginis Deparæ pietatem majorem esse impietate & iniquitate mea.

Quarto protestor, quod totam spem salutis meae *De Spe in* in duobus: in Sanguine Christi efficacis- *Christo &* *Virg.* sive ad concedendam mihi salutem, & in sanctissimæ Mariæ Virginis gratia potentissima ad eandem mihi impendendam; quapropter juxta S. Bernardi consilium ex utroque cunctis meritis propriis, & Solis Christi sanctissimæque Mariæ ejus me investio meritis.

Quinto protestor, quod nunquam consentire cupiam *De non cõ-* Demonis tentationibus, & ex nunc pro tunc nego, sentiendo *Christo &* *Damonis* detestor cunctas ejus persuasiones & suggestiones, & de hovo confirmo promissionem in Baptismo factam, dicendo: *Abrenuncio Mundo, Carni & suggestionibus,* & conjungor tibi *Christe in tempore,* & in ævum.

Sexto protestor, quod, quidquid in testamento & conditionibus meis disposui & ordinavi, & ordinaturus sum, *De conden-* *do testamē-* *to ad gloriã* quicquid de meis facultatibus erogavi, legavi & dispen- *Dei.* savi consanguineis meis aut pauperibus, qualecunque legatum sive pium; sive indifferens, totum illud intendo dispendere & ordinare, sive dispositum sit ordinatum *secundum Divinam voluntatem.* Simulque sanctissimam Virginem, veluti unicam post Christum Dominam & Advocatam meam intendo instituire hæredem universalem omnium mearum facultatum.

Septimo protestor, quod lubens acceptum Divinæ voluntatis dispositionem tam circa animam, quam circa corpus meum, & quia ea voluntas Dei est, contentus sum, quod corpus meum mandetur sepulture, & in sepulchro remaneat ad extremum usque judicij, tunc recedaturque in pulverem & cinerem, idque totum committatur in gloriam Dei mei, sanctissimæque Mariæ, & omnium.

Actus

SIT
SIT

Actus Devotionis

Tempore morti propinquo exercit.

Iter seu Dies VII.

TIT. I.

Renunciã- **P**rimum ac principale devotionis exercitium
dum omni- dicare se Mundo ac quibusvis secularibus ac
bus nego- & totum se dare saluti animæ, cœlestique beati-
rius secula- obtinendæ, mentem, totumque affectum tuum erigere
ribus. ad cœlum, & exercendo te in variis virtutum
Vide tit. 3. quales subiciuntur Titulo sequenti.
exem. 1. Secundum est, ut infirmus frequenter se signet
Secundum, fero crucis ligno, & ubi id per seipsum præstare
scipè se signa- curet id ipsum fieri per alios: etenim hoc signum
sanctæ Cru- gnum simul est oratio, oblatio & conjuratio
ci signare. Dæmones, ac propterea signare se ligno crucis
Vide, exem. vis actionis & operis exordium idem est, ac dicere:
2. & 3. ne, propter Passionem & mortem tuam adiu-
 hoc opere, idque fiat in memoriam Passionis
 Et conjuro Dæmonem per Sanguinem Christi
Vide exē. 5. lum mihi inferat nocuum. Et in particu-
Tertium, benedictum signum in corde formandum &
accendantur mendum est, ut ab eo omnes mali & inordinati
candela reprimantur.
benedicta. Tertium, accendantur candela benedicta, quæ
Matth. c. 2. fiant splendorem fidei, & ardorem Charitatis
Vide exem. qua Christianus mori debet, & per hoc & cum
5. & 6. claratissimus, quod moriatur diligentis iustitiam
Quartum, servi, qui accensa luverna expectat Dominum
aspersit se Christum, Jesum vocantem se ad nuptias,
frequenter Quartum, utilis quoque est, & valde
aqua boni usus aquæ benedictæ, quæ abigit Dæmones
vis. & vitia peccata venialia, prava dissipat placidat

ingrat affectus terrenos, erigit mentem ad caelum, & ...
anno verbo dicam juxta dictum Alexandri Sexti: *A-*
lex. VI. epist. 1.
... duntaxat, verum etiam corpori utilita-
... purgando aërem, sanando infirmitatem: &
... benedictæ, secundum consilium
... Gregorii, veluti inf. à exempla declarabunt, invocandi
... Sancti in litanijs.

Alex. VI. epist. 1.

... manu gesserit palma benedicta, aut lecto
... quâ practicè rogatur Deus, ut de inimicis
... concedat tibi victoriam & triumpho palmam post
... in caelis obtinendam.

Vide ex. 7. Quintum, gestatio palma benedicta.

... infirmus quoque habeat penes se nonnullas
... veluti, Christi Crucifixi, sanctissimæque
... Angelicis, aliorumque sanctorum,
... specialifertur devotione: & in particulari com-
... se sanctæ Ursulae & comitibus ejus, quarum
... solet esse valdè propitia & favorabilis tempore

Vide ex. 8. Sexta, praesentes habeat imagines.

... proceret sibi praelegi recommendationem
... quæ habetur in Rituali, ponderando ac refle-
... ad orationes & preces, quæ ex eo recitantur,
... sacram Passionis Christi Historiam ab Evan-
... scriptam, sic etiam libri cujusdam spiritualis
... lectionem tempori illi congruam, pro ut vides
... hunc in finem semper aderi: Pater quidam
... qui assistat, cum nonnullis alijs Religiosis,
... orant, psalmos decantent, & Deo dant
... Inter omnes erò orationes optimæ est oratio
... Christi ore tradita, quæ frequen-
... assistentibus, & ab ipsomet infirmo reci-
... tur.

Septimum, curet sibi legi commedationem animæ & Passionem Christi.

Vide ex. 9, 10, 11, & 12. Vide ex. 21 & 22.

... petat nonnunquam absolutionem sacra-
... & ubi non occurreret ei præsentis peccati
... confiteatur unum alterumve ex peccatis præ-
... eliciendo novos dolōris contritionisque actus,
... est supra die quarto, & ibidem exemplo

Octavum, petat sapè absolutionem sacramentalem.

Nonum, multis curabit celebrari missas, si ea sibi adsint, pro felici suo transitu, & pro infirmo veluti præscribitur in Missali, pro fas.

pro animabus in purgatorio existentibus, & pro quibus in particulari, pro ut determinabit sanctus Virgo. Præterea pauperibus erogari elemosinas, aliaque pia opera fieri jubebit juxta propriam devotionem, eo præsertim fine, ut faciliorem esset mortem.

Vide exēp. Decimum, infirmus deprecetur Christum propter merita sanctissimæ Mariæ suæ, ut, hujusmodi veniente suffragio, si non veluti martyr fidei, tanquam martyr amoris moriatur, sibi que crescat vis amoris Divini, desideriumque Deum, ut eam ob causam anima sepatetur a corpore Deoque uniatur.

martyr desiderij. Undecimum, consideret, quanta puritate accedendum sit ad videndum Deum, actum purissimum; quapropter ante mortem procurabit, & purificare animam in sanguine Christi: siquidem ipsa lotio est, quæ hunc producit effectum. Hujusmodi consilium sancta Geltrudis in revelationibus ministrabat hisce verbis: *Deprecare Dominum, ut introducat in hortum Divini cordis sui, sicut in hortu*

S. Geltrud. abluat in Iordane sanctorum meritorum vitæ, & in Iordane sua, quod anima tua in transitu ab omni vitæ macula tota pulchra introducat in thalamum Divini

Vide exēp. 13. 14. 15. *Ameris.*

S. 16. Duodecimum & ultimum exercitium. nonnulli moribundi, quis qualisve sit exercitium, & quis sit optimus, ultimæ expirationis tempore dubio respondeo, varios apud Sanctos in vita Christianæ exemplar aliquod subiciam; pro nunc mihi videtur ille, si expirat cum actu quocumque intenso videndi Deum, & hæc est prætiors moribundum spirare amando, & amando spirare, amando Divinas laudes; præterea optimus usus orationis Christi, quam is in cruce temporis suæ composuit: *In manus tuas, Domine, committens spiritum meum*, retinendo in corde, ac frequenter ubi poterit, ore repetendo sanctissima nomina & Mariæ.

*Actus virtuosi ab infirmis exercendi,
quibus se ad mortem dispo-
nant.*

TITUL. II.

Principales sunt hi septem : actus contritionis, res-
ignationis, fidei, Spei charitatis, invocationis, & desi-
derij vocandi Deum.

Actus Contritionis.

Primò, doleo, quod offenderim te Dominum
Iesum Christum, non propter ea, quæ a te sperare
non mere possunt; sed quia in te ipso es infinita bonitas,
pulchritudo æternâ, dulcedo inæstimabilis, infinitè
amabilis, admirabilis, desiderabilis.

*Varie for-
mula. Actus
Contritionis.*

Secundò, me peccasse doleo, O æterne Deus meus,
& non propter aliam causam aut motiuum, quam pro-
prietatem tuam, quia te summum meum bonum
peccatis meis offendi, & ad iram provocavi.

Tertiò, displicet mihi ex toto corde, quod sanctam
tuam legem prævaricatus sim, Tibique utpotè infinitæ
bonitatis infinito amore dignæ magnam dederim displi-
cite causam.

Quartò, vellem & optarem me non offendisse Te
dulcissimum Iesum, Creatorem & Redemptorem meum,
qui te offendendo, tibi quoque, cui toto cordis affectu
peccandum erat, inobediens extiti.

Quintò, odio prosequor omne & quodcumque pec-
catum, in quantum est aversio à Deo, ultimo meo & su-
pernaturali fine, ad quem creatus fui.

Sextò, abominor omnia & singula peccata præterita,
quæ causa feci iniuriam Deo meo, idque
meum omne debitum & rationem, juxta quam plus
debetur amare Deum propter infinitam ejus bonitatē,
quam omnem aliam creaturam.

G Septimò,

ACTUS
CONTRITIONIS

Septimò, detestor cuncta peccata commissa, propter pœnas Inferni duntaxat, & propter turba-
 qua inficiunt animam meam; sed potius, quia iniurio-
 sio, injuria & offensa Dei mei, & ubi deficeret cogi-
 ra motiva, propter hoc ultimum solum peccatum
 ac doleo me offendisse Deum meum.

Octavò, *Domine, peccavi, miserere mei, peccasse. Cupio emendare, quod feci. Deus propiti-
 mibi peccatori. Tibi soli peccavi, & malum coram
 Peccavi, & malum coram te feci. Iam nunc
 vocari filius tuus.*

Actus Resignationis.

*Modi se re-
 signandi
 Divina
 voluntati.*

Primò, totum me resigno & commendo in
 Dei, ordinet de me juxta sanctissimam suam voluntatem
 quodcunque sibi placuerit.

Secundò, in omnibus, & in morte, &
 me resigno Divinae voluntati; ut de me disponat
 majorem suam gloriam, & ad bonum spirituum
 meam.

Tertiò, nec mortem, nec vitam desidero
 vivere, nec mori cupio; sed solum purum beneplacitum
 tum Dei.

Quartò, Tibi, Domine, offero hanc resigna-
 tionem simul cum eâ, quam fecit S. Paulus
 stolus, dicendo: *Ecce me Domine, quid vis me
 & multò magis cum resignatione sanctissimam
 tuæ, quando dixit: Ecce Ancilla Domini, sicut
 cundum verbum tuum.*

Quintò, Tu solus, O Deus meus, es primus
 infallibilis, & summa rectitudo in omnibus rebus
 non decipis nos, nec decipere potes; quamobrem
 propria me ex eo voluntate & sententia, & pro
 sentio idem planè, quod tu vis ac sentis in
 rebus.

Sextò, solus Deus novit media prædestinationis
 ergò meum non est eligere hæc aut illa, vitam aut
 tem; sed omnia, quæcunque; è manu Dei prædestina-
 prædestinationis meæ acceptare debeo.

Septimò, duo sunt principia vitæ nostræ regulativa, scilicet naturalis, & lex Divina: duci nolo principio falli, sed à secundo infallibili, quod est Divina Providètia, gubernari exopto, eique me totum resigno.

Octavò, O Domine Jesu Christe, si vis me mori, ea me precorissimum: *Paratum cor meum Deus, paratum cor meum: & que unico temporis momento supervivere cupio, siquidem tuâ non concurrente voluntate extremam vitam experire perditionem & ruinam.*

Actus Fidei.

Primò, certam ac indubitam adhibeo fidem omnibus illis, quæ Deus revelavit sanctis Apostolis & Prophetis: quia est prima veritas, nempe, veracillimus; & quia est infinita Sapientia, non potest falli & decipi; & quia est infinita Bonitas, fallere ac decipere non potest.

Varij modi exercendi actus Fidei.

Secundò, credo totum id, quod credit & tenet sancta Ecclesia Catholica Romana.

Tertiò, credo omni veritati supernaturali, cunctisque articulis nostræ sanctæ Fidei, qui continentur in Symbolo Apostolorum.

Quartò, credo ineffabile mysterium sanctissimæ Trinitatis, Patrem, Filium & Spiritum sanctum, tres Personas & unum solum Deum.

Quintò, credo sacrosanctum Mysterium sanctissimæ Incarnationis Christi Jesu veri Hominis, & veri Dei, duas naturas in unâ personâ, & unam personam in duabus naturis.

Sextò, credo Christum Jesum natum ex Maria Virgine, pro nobis crucifixum & mortuum, & resuscitatum sedere ad dexteram Patris, quem expectamus ut Judicem universalem judicaturum vivos ac mortuos.

Septimò, credo futuram aliam superesse vitam, in quâ iustis dabitur præmium, injustis verò pœna eterna.

Hæc est fides mea, in quâ mori volo, & precor Deum, *ut augeat mihi fidem.*

Actus Spei.

Motiva ad excitandā Primò, ecce ego peccatorum miserrimus, de meipso diffidens, confido ac spero in infinita & misericordia Dei mei, qui me perducet in nobis magnam spem. nem, propter quem creavit me, nimirum, ad gloriam eternam.

Secundò, spero in Deo meo, qui quatenus potest me salvare, & quatenus misericors, benignus & amantissimus vult me salvare.

Psal. 41.

Tertid, O Deus meus, Da quod jubet, & quod vis. Jubes, ut speremus in te: *Sacrificium justitia, & sperate in Domino.* Vanam haud efficies spem nostram; sed dabis nobis, speramus.

Quartò, spero in Sanguine, & in merito. Ex me non mereor gloriam; sed per merito eandem promereor: merita Christi sunt merita quapropter spero in sanctissimo ejus Sanguine, & in sanctissimis ejusdem meritis.

S. Aug. ad Frat. in e. rem. ser. 74 Quintò, non desperet humana fragilitas, Augustinus, non dicat: *Ibi non ero, non domabo, non tenemus mortem Christi, tenemus Sanguinem Christi.* Plus est, quod dedit Deus, dando nobis Filium, sit illud, quod promisit, promittendo nobis gloriam. Ergò si quod plus est, nempe Filium, tenemus, quod minus est, pura gloriam: speremus.

Sextò, qui pro nobis dedit mortem suam, non dabit vitam suam? Et qui propter nos portavit mortem, dabit bona gloriae & felicitatis aeternae?

S. Aug.

Septimò, Desperarem utique, sed non desperarem, idem S. Augustinus quia Domini vulnera in corde.

Octavò, nunquam eò deducar, O Altissimus Deus, aut me ita in te injuriosum abire sinas, ut desperem de tuâ bonitate, quia major est bonitas tua, iniquitas mea. Plus potes dimittere, quam ego peccata committere, sperabo semper in te ad ultimum ultimum ritum. *Sperabo in eum, etiamsi occideris me.*

Nono, fundamentum spei meae hoc est, Christus
mei affixus. Offero pro peccatis meis multitudi-
nem tormentorum Christi. Offero, O Pater aeternae,
filii tui pro peccatis meae superbiae, flagella
pro peccatis sensualitatis, nuditatem ejus pro meae a-
varitiae acerum & fel pro peccatis gulae. Offero manuum
pedumque clavos pro peccatis accidiae, & vulnus lateris
pro peccatis odij & invidiae.

Decimo, spero etiam in te, Virgo sanctissima: Tu es s. Aug.
Mater peccatorum, per te speramus veniam deli-
ctorum, & in te, Beatissima, nostrorum est expectatio
salutis.

Vna nostra, dulcedo nostra, spes nostra Maria, spero
in te, in meritis tuis, in intercessione tua; impetra &
propitia mihi unicum solam guttulam Sanguinis Filij tui,
ut salom ero.

Actus Amoris.

Primo, amo Deum meum, summam bonitatem & Praxim va-
riamque dulcedinem, infinitamque dulcedinem amore, ut
appreciativo & comparativo, ita, ut quoties-
que Deus venerit in comparationem cum creaturis,
plurimum Deum solum, quam cunctas simul crea-
turas, ac potius malim totam perdere substantiam, a-
micos parentes, imò propriam vitam, quam Deum.
Deum meum & omnia, amo te super omnia. Tuum san-
ctum amorem praefero amori omnium creaturarum:
omnia arbitratus sum ut stercora, ut Christum lucrif-
icium.

Secundo, amo Deum meum amore unionis, veluti
corpus amat animam suam, & omnis res perfectibilis
suum diligit perfectivum seu perfectionem. Amo
Deum meum, hoc est, volo me unire & conjugere Deo,
unionem affectus in hac vita, & unionem praesentiae in
aeternum. O beata unio! O Divina unio! O felicissima
unio! Quid mihi est in caelo, & à te quid volui super-
terrenum? aliud non inquito, neque in caelo, neque in
aeternum, Deum cordis mei, & pars mea Deus in aeternum,
quam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

quàm unire me cum Deo animâ & vitâ animæ meæ
corde cordis mei, & spiritu spiritus mei.

Tertiò, amo infinitum bonum amore com-
centiæ, complacendo mihi, quod Deus sit
qualis est in seipso, Altissimus, Perfectissimus,
minuentissimus, Primum Principium omnis
quod continet omne bonum, & increatum
creatum, & creabile, & à quo promanant
bona.

Mihi complaceo in infinito esse Dei mei, in quo
 continentur omnia, tanquàm effectus in sua causa, tanquàm
 idéata in suâ idéâ, tanquàm participationes in principio
 esse essentiali.

Complaceo mihi in Deo, in quo est pulchritudo
 cœlorum, splendor Solis, reverberatio stellarum,
 planetarum influxus, activitas ignis, vitalitas aeris,
 fecunditas aquarum, fertilitas terræ. In Deo
 pratorum amœnitas, florum suavis odor & delectatio
 camporum agrorumque amplitudo, splendor
 argenti puritas, honor Regum, gloria Imperatorum,
 Pontificum reverentia, sanctitas Sanctorum, ac
 quid boni, pulchri, dulcis ac perfecti in creaturis
 reperitur.

Complaceo mihi in infinita perfectione Dei
 quidquid enim boni est in creaturis, à Deo com-
 bonitatem suam; quidquid pulchri, à Deo suam
 pat pulchritudinem & decorem. quidquid est dulci-
 Deo id refert acceptum. Color, sapor, odor, aliæque
 suum objecta, quidquid utilitatis, emolumentum,
 lectabilitatis in se comprehendunt, totum id à Deo
 totius pulchritudinis fonte, derivant.

Et si verum convincit nostrum intellectum, pro-
 cipatio ea est primæ & summæ veritatis, qua
 strum quietat intellectum; & si bonum in-
 trahit voluntatem, & ista quoque primæ ac summæ
 bonitatis, quæ satiat voluntatem nostram, participatio
 est. Talis igitur est Deus meus. finis & perfectio
 perfectio & virtus, vita & spiritus omnium
 Totum producit, totum conservat, totum
 totum continet.

esse esse Dei, & volo, mihi que complaceo hujus-
 esse competere Deo, & in hoc, O Deus meus,
 cui compenso amorem tuum; quia si mihi dones te-
 am, hoc idem esse tibi reddo per amorem; & si amor
 tuus esset efficax, volendo & amando Deum, darem
 esse Deo.

Quarto, amo Deum amore benevolentiae, volendo ei
 bonum, & intrinsecum, infinitas, videlicet, Divi-
 nitatis eius perfectiones, & extrinsecum, nempe, glo-
 riam & honorem ab omnibus creaturis, ut omnes cum
 parent, adorent, eique serviant, veluti infinita illa pro-
 ceperat Majestas.

Quinto, amo Deum amore gaudij, gaudento de infi-
 nitatis eius perfectionibus. Gaudeo, O summum meum
 bonum, te esse infinitum, nullumque dari intellectum,
 quo te comprehendere valeat. Gaudeo, te esse immen-
 sum, & nullum reperiri locum, qui te capere possit.
 Gaudeo, te esse aeternum, & nullum dari tempus, quod
 te circumscribere queat. Gaudeo, O pulchritudo infinita,
 aeterno aeterna, Majestas ineffabilis, gaudeo eo gaudij,
 & letitiae affectu, quo gavisa fuit tua sanctissima
 Mater, quando dixit: *Exultavit spiritus meus in Deo
 salvatore meo.*

Sexto, amo Deum amore congratulationis, congratu-
 lando Deo de infinitis ejusdem excellentiis & perfe-
 ctionibus. Congratulor, Domine, quod sis illud esse,
 quod non dependet ab alio esse; sed sis primum esse in-
 dependens ab omni esse. Congratulor, quod sis illimi-
 tatus in esse, quia es omne esse: illimitatus in tempore,
 quia es aeternus: illimitatus in loco, quia es immensus.
 Collator, te esse Deum, unum in unitate essentiae, &
 Trinum in Trinitate personarum. Congaudeo te-
 cum, Pater aeternae, quod pro filio habeas Verbum
 aeternum. Collator, Verbum aeternum, quod pro
 Patre tuo habeas aeternum Patrem. Congratulor, sa-
 ctissime Spiritus, te procedere à Patre & filio, tanquam
 ab aeterno principio, nec non unam personam in alia, &
 consubstantialem in quolibet, & quamlibet in omnibus gaudere
 eandem felicitate perpetua, infinito gaudio, & beati-
 tudine aeterna.

Seprimò, amo Deum amore transformatione
etenim non jam vivo amplius in meipso, sed
in Deo; non jam amando me, sed amando Deum
& hæc est vis amoris: *Moritur ubi est, & vivit
non est.* Ergò cuicumque alteri amoris deinceps
nuncio, & Divinum duntaxat cupio amorem
moveat, regat, gubernet, ac ducat animam meam
omnibus rebus.

Et hic est amor, quo amo Deum meum, &
eundem non solum amate; verum etiam per
omni studio & perfectione amare desidero, pro
Domine, quod, quotiescunque amoris tui
actum, eundem elicere intendam cum omnibus
stantiis & perfectionibus possibilibus.

Primò, summa cum intentione, desiderans
operari ex toto corde, & ex tota anima, & ex
viribus.

Secundò, in infinita continuatione, desiderans
illum continuare per omne tempus, per omnia loca
per totam æternitatem.

Tertiò, cum quâdam quasi in infinita multitudine
desiderans repetere & replicare hos actus toties
ut spiritus Spiro & respicio tam vigilando, quam
miendo.

Quartò, intendo & desidero unire hos actus
meos cum actibus amoris Seraphinorum, ac Divinorum
suarum animarum, cum actibus amoris suarum Sanctissimarum
trinitatis, & trium Divinarum Personarum sanctissimæ
nitatis.

Quintò, desique propter amorem huius amoris
intendo ac desidero millenas profundere vias, &
omnia martyria, quæ sustulerunt, sufferunt & sustul-
erunt sancti Martyres.

Actus Invocationis.

Extremæ necessitatis tempore, quale est hoc
tempus mortis, summam nobis diligentiam & efficaciam
requirendum est ad auxilium Dei Sanctorumque jam

hunc exequendi testamentum nobis à Patre nostro
 laro relictum: *Testamentum hujus mundi, morte*
moritur quilibet homo, pro hujus ergo executione
omnium imploro auxilium.

Primo, in auxilium meum invoco Patrem æternum, *Actus in-*
quis & Pater, & Omnipotens est, veluti appellatur in vocationis
symbolo Fidei, & ut Pater me amat, & vult salvere, exercendi
& ut Omnipotens me salvere potest. Ergo, O Pa- *ad impe-*
trare omnipotens, propter omnipotentiam, te rogo, tradendum
me indignissimum filium tuum oculis paterno respice *auxilium*
ere digneris: Opus manuum tuarum Domine ne de- *tempore*
perdas. Protege me, defende me, dirige me tua potenti *mortis.*
Ascendat filius ad Patrem, & Spiritus ad Deum. *Hugo*
creavit illum. *Car.*

Secundo, in auxilium meum voco Unigenitum æter-
 nis Redemptorem meum, ut sanctissimi Sanguinis
 immolatione me liberet ab omnibus inimicorum meo-
 rum insidiis, *Tuo famulo subveni, Domine Iesu Christe,*
quo pretioso Sanguine redemisti.

Tercio, recorro ad Spiritum sanctum unicum anima-
 rum nostrarum sanctificatorem, succurre tua Divina
 gratia illuminando intellectum in prima veritate, in-
 flammando & accendendo affectum ad summam boni-
 tatem, & vestiendo animam meam nuptiali veste sanctæ
 gratiæ & Charitatis.

Quarto, invoco peccatorum Advocatam, sanctissi-
 mam Virginem Dei Matrem Mariam, unicam spem
 meam unicum meum post Christum refugium: *Sancta*
Maria, succurre mihi, juva pusillanimes. Recordare,
 quia, esto peccatorum vilissimus, servus tamen sim
 precioso filij tui Sanguine redemptus, non igitur tan-
 tum sanguinem inaniter sparsum iri, neque, quod in sa-
 luti mee subsidium datum est, in confusionem meam,
 & damnationem converti permitte.

O potentissima Regina, *Quam gloriosum & admira-*
bile est nomen tuum, & qui illud retinent, non expa-
vescent in puncto mortis, veluti affirmat devotus tuus
theventara.

Quinto, ecce, Angele sanctissime, Custos meus,
 tu me constitutum in æternitatis confinio, &

Altissimi Judicis tribunali sistendum; rogo te, ut
hostium meorum augeatur & multiplicentur
ac infidiae, ita tuum quoque amplius patrocinium
auxilium: noli me deserere, defende me, consolare
confolare me, insuper & opus salutis meae, quod
cepisti, & tanto tempore deinde prosecutus fuisti
gloriam Dei nostri comple & perfice.

Sextò, Te quoque S. Michaelem Archangelum
invictum totius caelestis militiae Principem,
Protectorem, justumque Defensorem ac Provocatum
meritorum nostrorum voco in auxilium cum
tuo comitatu Angelico, protectionis tuae
expande alas. Tuo id impetrem suffragio &
cessione, cujus jacturam feci ob iniqua peccata
lera mea.

Septimò, denique recurro ad omnes Sanctos
etiam caeli incolae: *Subvenire Sancti Dei, occurrere
geli Domini, suscipientes animam meam, & offerre
conspedui Altissimi.*

Actus Desiderij videndi Deum.

Actus ad Primò, desidero te, Deus meus, vita animae
excitandū *Vita, per quam vivo, & sine qua morior.*
in se deside- Secundò, desidero videre Deum Patrem,
riū viden- *torum meum, à quo recepi esse ad eius imaginem*
di Deum. *militudinem.*

Tertiò, desidero videre Filium naturalem Deum
Iesum, Redemptorem & Salvatorem meum.

Quartò, desidero videre vulnera illa, quae
splendidiora resurgunt in sacratissima Redemptoris
Humanitate, sacras illas monetas, & pretium
redemptionis meae.

Quintò, desidero videre Deum Spiritum Sanctum
eodem Deo procedentem, unicum Vivificantem
Sanctificatorem animae meae.

Sextò, desidero videre Dominam meam, & Reginam
praecellam magni Dei Matrem, prodigium gratiae

... splendorem, cunctorumque Beatorum post
... gaudium & exultationem.

Quandò veniam & apparebo ante faciem S. Aug. in
... Patasne videbo diem illam, diem, inquam, ju- Solil. c. 31.
... Diem, quam fecit Dominus, ut ex-
... latemur in eâ.

Oratio. Veni Domine. & noli tardare. Veni Domine Ibidem.

Christe, veni & visita nos in pace; & reduc vinctos
... ut latemur coram te corde perfecto. Veni Salva-
... Veni desideratus cunctis gentibus. Ostende faciem
... & salu erimus.

Oratio. Veni Domine IESU. Veni dulcissime JESU.
... dulcissime Amor, Jesu Saluator, salva hanc animam
... Jesu consolator, consolare hunc spiritum meum,
... me bonum meum, exple tandem, & semper exa-
... meum.

Oratio. Sicut cervus sitibundus currit ad fontes a-
... ita anima mea sitibunda ad te, Deus, anhelat,
... te, Deus meus, fontem perennium aquarum
... vite. Bege venio, ecce expro. Domine IESU,
... me, rabe me, suscipe me, ut cum Sanctis tuis laudem
... sacula saculorum, Amen.

EXEMPLA.

TITUL. III.

Exempla
confirman-
tia prefato
rum aucto-
rum exercitiu.

Augustinus ad mortem se paraturus primò sese ab-
... ceteris aliis negotiis, totumque se dedit
... orationis, rerumque cœlestium contemplationis
... exercitiu.
Sanctus item Guarricus Abbas, esto conti-
... vite senserit tadium & fastidium, morti nihilo
... mentis proximo ardentioris mentis excessu ad Christi pul-
... vilitatem contemplandam rapiebatur.
Sanctus Chrysolomus ante obitum signavit se signo
... quo vixerat. Cum Sanctæ Mariæ Ognacensi
... articulo comparet Daemon, se muniens Cru-
... illum profugavit.

- I.
- Surius 28.
- Aug. & 6.
- Feb. Marc.
- Moral. li. 5.
- c. 10.
- 2. Surius
- 27. Ian. &
- De 23. Id.

3.
Idem 8. 1a.

De sancto quoque Severino Bavariz Apostolice
tur, quod totum corpus suum ante obitum ligavit
munierit. Alij insuper Sancti mori voluerunt, post
cincres signo Crucis signatos.

4.
Marc. Ma-
rul. c. 10. f. 5
f. 478.

Sancta Martha, soror sanctæ Mariæ Magdalene
hac vita jam jam migratura lampadem accensam
præcepitque circumstantibus, ut advigilarent, ne
opera Diaboli lumen extingueretur, agonizans
sancta Maria Magdalena, fugavit Dæmones, lampadem
rursus accendit, & sororem consolata est. Et de
nislao Kostcha legitur, quod moriendo candela
dictam manibus tenuerit accensam.

5.
Sur. in vi-
ta D. Greg.
12. Mari.
p. 93.

Dæmonibus totum aliquod monasterium
tibus & vexantibus comparuit cuidam monacho
S. Gregorius, dixitque, ut, si Dæmonibus
molestiam & infestationem effugere optaret,
tando Litanias de omnibus Sanctis totum monasterium
aquâ benedicta aspergerent, promptissime
obtemperarunt sancti viri moniis, cumque
consilium exquerentur, monasterium totum
nibus remansit liberum.

6.
Flores ex-
pl. c. 4. tit.
20. ex. 25.
Sur. tom. 7.
in vita B.
Per. Abba-
ru.

Religiosus quidam frater sub finem vite
duas aves in fenestrâ, unam valde pulchram
horribilem valde, & nigram, precatusque est Deum
suum, ut nigram avem eiiceret; accepit aquam
ctam, qua cum locus ille aspergeretur, sub
Dæmon, qui in specie avis nigræ ac terribilissimæ
apparuerat.

7.
Episcop. A.
quil in As-
sumpt. B. V.

Sanctissimæ Virgini paulò ante obitum suum
ruit S. Gabriel Archangelus, & ratiom
quil in As- paradiso presentavit, in signum ac testimonia
sumpt. B. V. pendæ victoriæ, triumphî & gloriæ, quam
tura esset.

8.
Tho. canti-
pra. lib. 2.
cap. 53.

Thomas Cantipratenis, persona admodum
Eya, prudens & docta refert, quæ ratione
vitæ suæ persona quædam à morte relinquitur
censuerit, quod eodem temporis momento
tercessionem sanctæ Ursulæ & sociarum à
pænis liberata, ac per Dei voluntatem
accesserit omnibus & singulis significata

...inque erga prefatas Sanctas in vita extiterint
...mortuique fuerint in gratia, eodem dotandi
...privilegio; ac subito post mortem à pœnis Purga-
...Abolendi & liberandi, subjunxitque; & in
...hujus testimonium nunc spiritum iterum
...& morior, nec mora, sicut dixit, &
...ac spiritum reddidit. Pro praxi hujus devo-
...suis erit, si quilibet pro arbitrio suo indies di-
...aliquot Pater noster & Ave Maria, aut alia quæ-
...opera bona exerceat in honorem sanctæ Ursulæ &
...eum.

Comune fuit Sanctis, mortem suam jungere cum
...oratione seu lectione psalmorum & hymnorum,
...legitur de sancto Claro Abbate, qui appropin-
...hora exitus sui Psalterium decantare cepit, &
...Psalms, cum fratres recitarent hunc versiculum:
...spiritus laudet Dominum, migravit ad Dominum,
...didit animam Creatori suo.

9.

Sur. 21. 1a.

De Beato Aloyſio Gonzaga legitur, quod ultimis
...sue mori vicinis diebus quotidie sibi prælegi in
...Psalms, quibus, defixis interea in Christi-
...oculis, profundissimam adhibebat at-
...tionem. Præterea aliis temporibus lectionem, auscul-
...orum librorum spiritualium, puta, soliloquiorum
...Augustini, jobili S. Berardi, aut similes lectiones pias
...cum anima sua gaudio.

10.

P. Cepari
in ejus vi-

...Dionysius Carthusianus de quodam summo
...Pontifice, qui circa vitæ suæ terminum injunxit Sacel-
...suo, ut agonie suæ tempore ad Christum fun-
...precis tria pro se diceret Pater noster, & reci-
...primum, Patri æterno offerret agoniam Christi
...pro culpis seu peccatis suis: dicendo secundum,
...pœnas ejus in Cruce perpassas pro pœnis omni-
...quas orometeretur propter peccata sua: dicendo
...offerret infinitam ejus charitatem, ut in morte
...aperiretur porta cœli; & dictus Pontifex eidem
...Sacellano revelavit, se totum id, quod ille
...obtinuisse, ac proinde in statu salutis & gloriæ
...esse.

11.

Carthus da
quatuor no
vissimu.

Idem

ST
ST
ST

12. *Dionys. ut sup.* Idem quoque de Hugone Gratiano dicitur, quod in extremis constitutus nocte mortuariae diatē præcedente trecentis eandem repetentem Dominicam.

13. Postrema & ultima verba, quæ Christus post in cruce protulit, fuerunt ista: *In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.*

D. Damas. Orat. de Asumpt. protulit verba sanctissima Virgo immigra-
sua tempore: *In manus tuas, Etsi, commendo spiritum meum, suscipe animam meam, quasi vasti alienam ab omni peccato, vel, ut alii volunt*

Niceph. l. 2. Hist. c. 12. cendo: *Fiat mihi secundum verbum tuum spiritum.*

14. *Revelat. S. Brig. l. 6. c. 30.* In revelationibus sanctæ Brigidæ de quodam servo refertur, quod morti proximus magno affectu dicebat: *Desidero, desidero, desidero, Oculum meum veni.*

15. *Sur. 23. l. 6. c. 10.* Sancta Maria Ognacesis singulari affectione devotione dicendo & repetendo *Alleluja*, Deum animam.

16. *Blos. monil. spir. c. 13.* Sanctæ Brigidæ pro defuncta quædam peccatrix cantu & oranti respondit Dominus, tam effectivo torio desiderij ob defectum desiderij, quæ sua habuit, videndi Deum, & in hoc Purgatorio dicti desiderij tolerare penam.

17. *Alb. Mag. de B. V. c. sine dolore, præ amore mortua fuerit.* De sanctissima Virgine asserit Albertus magister

471. Legitur de sancta quadam Virgine, quod in puerulo Jesu visitata tanto in eum exarsit amor, quod

18. *Specul. discip. 9. ex 74.* statim: *præ amore cor ejus se ipsum fuerit.* Et post Chirugi post mortem corpus ejus aperientes litteris cordi ejus impressa invenerunt hæc: *Diligo te plusquam me, quia tu creasti, redisti, vasti me.*

19. *Casarius lib. 1. c. 25. Man. select. c. 236.* Eadem felicissima amoris mors concussa dam alteri devota personæ, cum in morte ubi totius mundi Redemptor propter amaritudinem nostram expiravit, Crucifixi dolorem sentiret,

similis gratia alteri adhuc personæ indulta fuit, quæ
contendat montem Oliveti, ubi contemplando gloriam
procul ruptis præcordiis propter Divini amoris violen-

20.
Ibidem.

tem spiritum exhalavit.
Sanctus Franciscus de Paula constitutus in extremis
suarum sibi prælegi Passionem Christi à sancto Evange-

21.
Sur. 2. Apr.

lita Joanne descriptam.
Item refertur de sancto Vincentio Ferrerio, qui im-

22.
Idem 5. Apr.

minente mortis articulo omnium quatuor Evangelio-

De Judicio Particulari.

Iter seu Dies. VIII.

videtur hæc dies in sex quæsitâ, primum erit
de terrore Judicij, secundum de apparitio-

De Terrore Judicij.

TITUL. I.

Ex variis, at ex tribus præcipuè causis Judicium *Carthus. de*
Particulare admodum horribile ac tremendum est, 4. novissi-
ma Deus sub vitæ terminum cujuslibet hominis *mis.*
policabit animam. Primum ex parte judicantis, quia *Judicium*
sua sententiam pronanciaturus est infinitæ poten- *tribus de*
tæ, infinitæ sapientiæ, infinitæ justitiæ; unde *causis tur-*
quispiam ei resistere, nec quicquam eum la- *ribile.*
rere, nec ullus ipsum ab æquo justitiæ tramite
aut retrahere potest. Secundò ex parte judi-
candi, quia anima, quæ judicabitur, nec se abscondere,
nec

SUI
SUI
SUI

nec se excusare; neque appellare poterit. Tunc
parte retributionis, quæ est æterna, aut gloria
pœnæ; unde meritò dixit Apostolus: *Beati-
tudinem in aeternum viventis, & consequenter, in æter-
no punientis.*

*Epist. ad
Hebr. 10.*

*incidere in manus Dei viventis, & consequenter, in æter-
no punientis.*

S. Anselm.

Sanctus Anselmus horrorem & terrorem parti-

Motiva ad

Judicij ob oculos nobis ponit in hunc alium

apprehendū

Tunc à dextris erunt peccata accusantis, à sinist-

terrorem

nis Demonum turba, subitus horrendum coe-

dicti Iudicij.

superius Iudex iratus.

ej.

Præterea, quàm sit terribile hoc Judicium,

probat, quod omnibus constabit conditionibus

in vero aliquo Judicio decurrere solent, omni-
tremo subjectæ sunt horrori.

Cōditiones

Primò, in Judicio particulari erit intimatio

rigorosi Iu-

dicij. Tunc temporis incogniti: etenim nescitur, quo

dicij.

meuse, quo die, qua hora, qualivè momento

S. Vincent.

dicendum sit, & per consequens neque scitur,

Ferrer Dō.

vocaberis ad Judicium. Et ve. ò Deus volere,

2. Advent.

hora sit incognita, ut omnis hora sit suspecta, & scilicet

Prima con-

morendum paratus inventiaris; Verum quomodo

ditio inti-

hoc tempus determinatum Judicij Deo notum

matio tēpo-

incogitum? Respondet S. Thomas: *Est*

ris. D. Gre.

statim post separationem, idque in primo instanti

in Evang.

separationem animæ à corpore: totum namque

S. Tho. 4.

vita ad ultimum usque mortis instanti perit

cont. Gētes.

vix, in quo anima mereri, salvari aut damnari

6. 91. & 92.

sed cum hoc sit determinatum instanti, nescitur

nam illud sit.

Secunda,

in Judicio particulari erit preparatio

preparatio

& hæc quoque ignota est, quia non constat,

loci.

aut in mari, an domi, aut foris, an in hoc vel illo

moriturus sis; quapropter, cum ubivis locum

mori possit, ubique mors expectanda est, cum

quando mensæ accumbimus aut in lecto necesse

mentes. Hanc veritatem agnoscere quomodo

Seneca.

In omni loco mors tibi insidiat, & tu in omni loco

ex, & c., inquit Seneca.

Tertia, citatio partium, & hæc citatio fiet cum timore & tremore ab ipso met lethali morbo, incipit homo pallefcere, & tremere, quia reperit mortem esse ministram mortis, & per eam citari ad ultimum iudicium.

Quarta discussio causæ, concurrente irrogatione propriæ conscientie testimonio, quod erit te- rram omni acceptione maius, iuxta Diuinum

Quinta fulminatio sententiæ, confortis metris causæ, & ad has condiciones, utpotè, priores reducantur alia timore plenissima.

Conceptus Abbatis E. l. a. utilis pro salute anima. In vit. PP. S. Bern. re- solutio ob timore iudicis:

tertio, adertit citatio partium, & hæc citatio fiet cum timore & tremore ab ipso met lethali morbo, incipit homo pallefcere, & tremere, quia reperit mortem esse ministram mortis, & per eam citari ad ultimum iudicium.

Quarto, sequetur discussio causæ, concurrente irrogatione propriæ conscientie testimonio, quod erit te- rram omni acceptione maius, iuxta Diuinum

Quinto, luper veniet fulminatio sententiæ, confortis metris causæ, & ad has condiciones, utpotè, priores reducantur alia timore plenissima.

in verbis brevissimam! quia in vnica dū- tatione, imò in vnica solâ littera, i, eni- m iudex dicit reprobo: *i maledicte in ignem ater- num, & copiosissimam in sententiâ, quia in illo, i, iudicis Diuini iudicij efficacia, æternæ pœnæ damna- tum, vniuersa miseria, & animæ exterminium. O sen- tentiam solam tremendam, solam terribilem, solam for- midabilem non est timenda fames, non pestis, non bel- licum mors, nec vllæ mundi aduersitates & tribula- tiones, sed sola æterni iudicis sententiâ in æternum*

Quamobrem conceptus Abbas Elias indelebili semper recolens me- moriam ultimi iudicij particularis finali sententiâ dicebat: *semper cum timore cogito, egressum animæ de corpore, & citatum ad Deum, & sententiâ iudicis. Et S. Bern. in tractatu correptus timore, totus timidus & anxius*

semper fecit propositum, se nunquam velle lætari, sed semper plangeie, donec liber à sententiâ mortis audiat *Christi sententiâ vitæ: Firmiter est mihi propo- situm nunquam ridendi, quousq; audiam ex ore Dei illa*

sententiâ: Venite benediciti, & nunquam à fletu desistendi, nisi si liber ab illa sententiâ: Ite malediciti.

Secundo, subsequitur sententiæ executio, quæ subito, & in eodem momento fiet, veluti eodem momento, cæteræ

contingentes actiones, quæ in eodem intercurrunt iudicio; & post egressum animæ ex corpore subito in vnico

temporis instanti contiget anima presentatio, ab- solutio, examinatio, sententiâ, & executio, in eodem

D MOMSÂ

momento anima reperietur aut in Inferno, in qua
pœnarum æternitate, aut in Paradiso in æternitate
gloriæ.

*Exempla
Iudicii ter-
rorem cõ-
monstran-
tia.*

EXEMPLA.

TIT. II.

1. *D. Vinc. in
Sexag. serm.*

3.

2. *Climac.
grad. 2.*

3.

Sanctus Vincentius Ferrerius de quodam addo-
te recenset, quod in somno adductus ad Divi
Iudicium tantum exinde conceperit timorem & pœ-
nitentiam, ut de somno excitatus totus canus inventus fuerit.

Terribile, & huic proposito conformem exemplum
quod refert Climacus de quodam Religioso S. viro
post multos assultus & tentationes Dæmonis
audientibus cunctis astantibus coactus fuit discer-
teri: *Verum est, ad hoc nescio, quid dicam, Dei
misericordiam imploretur.* Cæteris de præviis acculatus
Dæmonis coram Iudice responderat, aut quia per
de quibus arguebatur, per confessionem delectat
quia de iis per orationes & jejunia magnam subiecit
penitentiam, vel denique quia eorum, quæ ei oppo-
nitur, falsitatem ostenderet; at ultimæ acculatus
manus, & quid responderet, hand scivit: quare
ad misericordiam Dei, dicendo: *Verum est, ad hoc
nescio quid dicam, Dei misericordiam imploretur.*
Quod si ergo hic Religiosus tam sanctus, qui
quadraginta annos Religionis, uti subiungit
Theodor, dono lachrymarum præditus, miracula multa
operatus, exitum de sua salute incertum ac dubium
qui dicendum est de aliis, qui eo longè inferioris
sanctitate vitæ?

3. *Tom. 1 Cõ
cil. p. 2. in
annos de
vita Papa
Theod. fol.
280.*

Ut terror Divinæ sententiæ, quàm Christus D.
mortis horâ contra peccatores proclamabit, claris
cipiatur, non abs re erit, si nobis ob oculos ponatur
emplum Theodori Papæ Pyrrhum Hæreticorum
cõmunicationis ferientis fulmine. Accessit Pontifi-
catu Sancti Petri, & præsentem ibidem magnâ
multitudinæ accepit calicem, quo continebatur Sangui-
nis Christi.

Christi C. N. consecratus. Et ex vivifico Sanguine attra-

De apparitionibus in morte.

TIT. III.

Tempus mortis est tempus visionum & apparitionum, in morte variæ contingere solent visiones & appa-

D Greg lib 4. Dial. c. 26. Et 41. In agone habentur visiones.

S Vicens. Ferr. serm. in Sabb. post Ascens

D a necef

necessitate illius animæ, & cum Angelis simul deli-
dunt multi Sancti, in præsertim, erga quos inmiran-
titur devotus in vita, & cuncti moribundo assistunt
lianturque. Ubi S. Vincentius aduertit, magis
pus esse reverentiâ, quotquot infirmo mori vult
sunt, aut conclave eius subintrant, propter præ-

Angelorum & Sanctorum, qui ibidem morantur
firmo assistunt, licet in cogniti & invisibiles; Vnde
visitationes & succursus alio modo exhibentur
alio modo malis: bonis comparent in maiori
iuxta maiora merita, & eum in finem, ut sine formidine
sine dolore solvantur, & magnâ cum pace & quiete
timore & dolore moriantur, ac nonnunquam ali-
ruerunt audire cœlestem Angelorum musicam de
diam, ut dum illam libenter audiunt, moris delicta

S. Greg. Dial. lib. 4. c. 26 & 41. c. 11. & 14. vid. exemp. 1.2 & 3.
sentiant; At malis alio modo comparent Angeli
alium finem: primò in minori numero iuxta
rita: secundò, propter hunc finem, ut sine culpa
minori culpa & minori poenâ solvantur, timentes
fragrantibus bonis sanctorum Angelorum inspi-
bus aut reducantur ad statum gratiæ, aut, si hoc
queat, moriantur saltem cum minori peccato
mero, & cum maiori reatu ac debito poenæ; & in
apparitione & abstinentiâ Angelorum & sanctorum

Vid. exemp. 4. 5. 6. 7. 8. Sap. 6. v. 13. S. Metbild Blof. mon. spir. c. 21. vid. exemp. 9.
Comparet quoque sanctissima Virgo moribus
servis suis, qui eam amore persecuti fuerunt, et
deliter in vita servierunt: Facile videtur (scilicet
pore morus) ab iis, qui diligunt eam. Idem dicitur
est de Christo D. N. veluti ipsemet Christus S. Mat-
revelavit: Adsum in morte eorum, qui mihi pœ-
servierunt.

Quo ad posteriores apparitiones Demoni-
geordinaria comparent omnibus tam bonis, quam
lis, id enim enim iis à Deo concessum & permis-
Tu insidiaberis calcaneo eius, scilicet in fine vite; &
mirum est eos apparere hominibus, cum etiam mori
rint interesse morti Christi, in quâ comparuit

Glossa super Tobiam
Stans super brachium crucis, sed dum capere conatur
captus est; nihilominus Beatissima Virgo per gratiam
speciale privilegium in morte exempta fuit à

visione: *Obtinuit gratiam, ne videret Demones in S. Vincent.*
pro sua. Verum non eodem, sed diuerso modo Ferr. Dom.
impetant bonis & malis; bonis in purgationem, vel in 1. Advent.
amiam, eiusque augmentum; at malis in poenam & ferm. 4.
annationem, nimirum, primò, vt in iis impediunt Ob quem
quodcumque salutis medium, ne possint confiteri, aut finem ap-
procreatum contritionis, aut saltem ne confessio fa- pareant
da & cordialis, sed solum verbalis, vero ca- malis.
bolore & proposito.

Secundò, comparent sub horrenda specie, vt ad
operatio nem redigant agonizantes, qui nunquam et-
tius, quod vident, signum exhibent circumstan-
tibus, attulerit sanctus Chrysostomus, *Terribiles vi-*
Tom. 2.
que exsines, & quia spirituum species ferre non possunt, hom. 16.
erunt, qui adsunt, aspiciunt oculis.

Tertio, vt capiant domicilium illius animæ tanquàm
debitæ; vnde veluti per anticipatam solutionem
de gustare etiam incipiunt pœnas illas, quas
per totam æternitatem experientur in Inferno.

Quartò denique comparent & assistunt misero mo-
do, vt per vim & violentiam infœlicem illam a-
corpore divellant, veluti attestatur sanctus
Mali in morte vident Demones magno im-
S. Anton.
1. p. tit. 5.
6. 2.

EXEMPLA.

Primo de apparitionibus Sanctorum.

TIT. IV.

Apparitiones bone
confirmantur exem-
plis.

1.
S Greg.
Dial. lib. 4.
c. 26.
per scriptum, in signum, quod scriptum erat in libro
et, & cum hoc felicissimo nuncio, certâ spe & si-
ducia

duciâ, absque vlllo timore mortuus est, Creatori suo
dens animam.

2. Sanctus Servulus paralyticus extremos sentiebat
Ibid. c. 14. lores, & propter infirmitatem, quam patiebatur, pro-
pter mortis agoniam sibi imminentem; Sed vult
Deus ab omnibus eriperet doloribus, confortari et
solatus est ipsum cœlesti Angelorum musicâ, vult
circumstantibus: *Tacete, non auditis, quantis
laudes in cœlo? & ad illas intendens, anima illa sancti
ne soluta est, ut conjungeretur Creatori suo in æter-
na gloria.*

3. S. Galla appropinquante mortis horâ vidit S. Petrum
Ibid. c. 13. ad se venientem; undè dixit ei: *Quid est Domine
novi boni confers Protector meus, dimissa sunt mortis
cata mea? Respondit Sanctus, dimissa, veni, & hanc
piravit, ut uniretur Sponso suo Christo in nuptia-
ria thalamo.*

Variis item exemplis ostendi potest, quâ ratio-
nissima Virgo appareat in mortis articulo devoti-
simo clientibus & famulis; sed pauca quædam, eaque præcipua
in medium proferam.

4. Refert S. Gregorius de puella quadam vocata
Ibid. c. 17. quod ei sanctissima Virgo comparuerit in mortis
iculo, & cum infirma diceret: *Ecce Domina venio,
Domina venio, in hac voce spiritum reddidit Deo.
simâ Virgine pro ea intercedente.*

5. Alphonfus Ordinis S. Francisci Religiosus, vitæ
S. Hieron. Plat. de bono status Relig. c. 31. propin-
quans termino, vidit sanctissimam Deiparam
merabilem Angelorum comitatu se ipsam sibi, quæ
tunc: *Quid times fili? veni securus, quoniam Filius
cui fideliter servisti, dabit tibi coronam vitæ.*

6. Romæ in collegio Germanico adolescens mortuus
Ioan. Bonif. in Hist. B. V. lib. 4. c. 1. nomine Henricus Abaiden: hic inscriptus erat. Cui
ternitati sanctissimæ Virgini, cumque vitæ mortis
subintraret confinia, multumque vexaretur à Dæmo-
nis, apparuit ei Regina Angelorum, quæ malignis
alloquendo spiritus hæc in verba prorupit: *Quid
cum illo, qui tot annis mihi in mea congregatione ser-
vavit, subitè disparuere Dæmones, & adolescens ve gratias
præcellæ Dei Matri, paulò post cum magno paradiso
te ex hac vita migravit.*

7.
Bellum. lib.
8. c. 96.

nam pauper: etiam gravi obnoxiam infirmitati vi-
cesserat sanctissima Virgo vnâ cum duabus
peccatorum, Virginumq; turmis assistentiam & solatium
prædura, fecit, & panno lineo sudorem fronte de-
puit. Vidua deinde susceptis sanctissimis Sacramentis
apertis, cuius animam Virgo sanctissima in concen-
torum conduxit ad cœlum, & totum huius rei suc-
cessum vidit Beata Maria Ognacensis, quæ infirmam vi-
tam aduenerat.

Similis exhibita fuit gratia Carolo S. Brigidæ filio;
quæ sanctissima Mater, quam is in vita speciali coluit
seruatore, primò adfuit illi in extremis laboranti; se-
cundò, expulit Dæmones, neque permisit, vt ipsum ul-
timâ horâ quouis modo tentarent; tertio post mor-
tem, detulit animam eius propriis manibus in pa-
trium: Præter has Virginis apparitiones, legitur quo-
que de Christo D. N. cum apparuisse servis suis mortis
momento.

9.
D. Greg.
Dial. lib. 4.
c. 6.
Necessest S. Gregorius de S. Tersilla Virgine Amicâ
sua, quod morti vicina sursum respiciens Iesum venien-
tem vidit; eundè altâ voce dixit circumstantibus: Rece-
de, Iesum venis; & in eum intendens, quem vi-
dit, sancta anima à corpore egressa est, & ad spon-
satum evolauit.

De Apparitionibus Dæmonum.

Exemplis
aliis confir-
mantur
apparitio-
nis Dæmo-
num.

TIT. V.

1.
S. Pet.
Dam. spec.
rit. conuers.
2.
S. Greg. 2.
loc. sup. cit.
38.
D 4 & 155

Quidam Pater Damianus refert de misero quodam
peccatore, cui non solum in morte assistebant Dæmo-
nes, qui tempore faciendæ confessionis vehementem
excitabant lethargum, adeoque, ne confiteri
possent, obstabant; verum etiam post mortem sub specie
nigrorum canum assistebant sepulturæ, quasi
custodientes.

2.
Narrat S. Gregorius de peccatore nomine Cryso-
stomo, qui mortis vicinus propriis corporis oculis
conspexit accedentes Dæmones in forma horrenda

& terribili; unde cepit tremere & pallescere, & magis
vocibus clamare, & invocare auxilium, subterfugit
Inducias vel usque manè, inducias vel usque mane
nulla ei concessit fuere inducia, quia in ipsius
habitaculo sua carnis evulsus est.

3. *Cæsar. lib. 2. c. 7.* Cæsius recenlet de quodam alio peccatore
non in morte duntaxat, verum etiam in vita ap-
parescere. Dæmon, conduxitque eum ad laferam; Quo-
rem jamjam moriturus, nullâ ratione induci potuit
faciendam confessionem, sed semper respondit
Non possum, non possum, sedes mea jam est parata in
no, quod a me dispositum est, necesse est impleri, sed
quod gessi, recipiam, pœna correspondebit culpa, re-
que merentur peccata mea, & in hisce verbis pœ-
nitentia, sine confessione, sine viatico, sine sacra-
defunctus est, & in Inferno sepultus.

4. *S. Greg. Dial. lib. 4. c. 37.* De Theodoro ficto & simulato Religioso
Gregorius, quod appropinquantie horâ mortis
clamare: Recedite, ecce Draconi ad devorandum
sum. etiam caput meum in suo ore absorbit, dicit
ut me non amplius cruciet, sed faciat, quod factum
Cumque alii religiosi fratres eum horrenter, &
sanctæ crucis se munitet, respondebat: Non possum
squamis huius Draconis premor; tamen, ut iocun-
dus recenlet, suffragantibus Fratrum orationibus
illis bestiis postmodò liberatus fuerit.

5. *Specul. tit. Demon. exemp. 25.* Neque solùm in mortis articulo Dæmon com-
paratur, verum etiam terribili suo aspectu infert mortem,
admodum refertur de Leopoldo Austria Duce, qui
lùm inspiciendo Dæmonem in propria persona
græquantico seu Mago quodam ei demonstratum
Satis est, & statim ad lectum delatus, ex solo terrore
horrore mortuus est.

6. *Beda rit. 2. lib. 5. hist. cap. 18.* Nec prosunt Angelorum, neque ipsius mei
auxilia, veluti dilucidè & apertè constat ex hisce
exemplis, quorum primum recenlet Beda de famo-
mo illo ac generoso belli Duce tempore Regis Cæ-
belligerante, quem cum Angeli sancti accedere
ei laturo in agone constituto, inclarunt iis
nes: Quid hic statim, scientes quia hic nosse est

Verum dicitis, accipitis, Et in eumulum da-
monu vestra ducite Quibus dictis discesserunt An-
geli & Demones vacis ferreis miseram animam a cor-
poris serunt, & ad aeternas Inferni poenas secum
portarent.

Secundum exemplum adfertur de quodam obstina-
to peccatore, qui in morte sua non nisi haec responde-
re. Ego peccator pessimus, quid mihi prodest poenitentia?
damnavi sum. Et quamvis Christus Dominus in per-
patione pareret ei, promittens veniam, quotiescunque
peteret, & confiteretur: eadem nihilominus ille re-
peteret verba: Ego peccator pessimus, quid mihi prodest
poenitentia? damnatus sum. Tum Christus Dominus
proprio latere accepit sanguinem, & in moribundi
pulsu faciem, dicens: Sanguis hic, qui in tuam erat
salutem, in aeternam tuam cedat confusio-
nem, & sic expiravit.

7.
Specul. tit.
Impoen.
exemp. 3.

SUI
REI

De Iudice in Iudicio particulari
iudicatur.

TIT. VI.

Quatuor dicendi modi occurrunt in praesenti mate-
ria, & nullus est, qui sua careat probabilitate.
Primum asserit, Angelum Custodem nostrum fungi
officio iudicandi nos in articulo mortis, tanquam
Christum & ex Christi commissione. Primum, quia
Dominus Deus cunctas res inferiores gubernat & regit
in ministerio Angelorum. Secundum, quia quemad-
modum noster Angelus Custos novit omnia nostra me-
rita & demerita; ita & eadem iudicare potest. Tertium,
quod sancti Angeli Custodis est conducere animam ad
paradysum, aut in Paradysum, aut eandem relinquere
potest Daemonis, ut ipsam ad Infernum deducat; ita
quod ad ipsius spectabit officium iudicare illam.
Quartus modus dicendi est, Iudicem nostrum esse
sanctum Michaelem Archangelum, quemadmodum

Primum pot-
est esse Iu-
dex noster
Angelus
Custos.
Ioan. de
Cassia sup.
Genesim.
Bart. Sibil.
lib. de po.
reg. decada
1.6.3. q. 1.

Secundum, S.
Michael
sancta Archang.

D 5

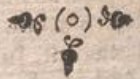
sancta Mater Ecclesia insinuare videtur in ista oratione
*Sancte Michael Archangele, constituice principem
 omnes animas suscipiendas, id est, iudicandas. Quo-
 propter depingitur cum gladio, & bilace, quia gladius
 significat iudicium, & bilax rectitudinem.*

Tertio, Tertia opinio & dicendi modus est, Christum
 Christum in immediatè per seipsum & non Angelorum ministros
 personam Vi- nos iudicaturum, & hæc sententia videtur esse constantem
 sibili. S. Scripturæ: *Vigilate, quia nescitis, quâ horâ Filius
 Apocal. 2. nis veniet, scilicet in horâ mortis* Et S. Joannes in Ap-
 Innoc. III. calypsi sua ait: *Veni Domine Iesu, scilicet in obitum
 de cõtemp. Vnde Papa Innocentius III. cuius est hæc opinio,
 Mund. lib tuor distinguit Adventus Christi, duos visibiles, in ca-
 2. c. 43. & in extremo Mundi die, & duos invisibiles, in mente.*

Fundamentum opinionis hujus esse potest, quod
 era Scriptura eodem modo loquitur de Adventu Christi
 in Iudicio Vniuersali, & in Particulari; ergo in Iudicio
 vniuersali veniet in propria forma & personâ
 quoque in particulari. Confirmatur autoritate S. Hieronymi
 hunc in modum loquentis: *Quod in die
 futurum est omnibus, hoc in singulis die mortuorum*

Quarto, Quartus & vltimus dicendi modus est, Christum
 Christum in morte cuiuslibet venturum non realiter, sed solenniter
 visis. Quia quilibet virtute & efficacia Christi
 Suarez. 10. species infusus & specialem illuminationem certam
 2. in 3. part. tur de statu sua damnationis vel gloria.

Tres priores opiniones conciliari possunt, autem
 omnes simul concurrere ad Iudicium nostrum, & ad
 istum Dominum nostrum, & Angelum nostrum
 dem, & S. Michael Archangelum; at Christum
 cipaliter, & Angelos ministerialiter, vt exinde hinc
 garur fructus concipiendi salutarem timorem
 Christi duntaxat, verum etiam Angeli Custodis
 & S. Michaelis Archangeli, qui ad nostrum
 concurrere debent Iudicium.

EXEMPLA.

Confirmatio
timorem
necessarium.

TIT. VII.

Relator de Religioso quodam negligente, qui quâ- **Ex Vita**
dam vice infirmus & in spiritu captus, ad Divinum **SS. PP.**
iudicium fuit Judicium, ubi reperit Matrem suam a-
maram reprehendentem & dicentem: quomodo hic
filius meus? ubi jam primus fervor tuus? ubi verba illa,
quæ in Religionis ingressu loquebaris: *Volò salvare a-*
nam meam? Ad hæc filius hærens attonitus, totus-
que confusione & confusione plenus, quid responderet, ne-
quid: rediit denique ad se, & ea, quæ acta erant, ferid
mutavit vitam, asperamque admodum egit
viam; nonnullis vero eum monentibus, ut non-
parceret, & de tanto rigore paucillum remit-
tere, respondebat: *Ei improperium Matris mee sustinere*
potero, quomodo Christi & Angelorum eius adversum
meam in die iudicii sustinere potero?

Capimus exemplum quoque à S. Augustino, qui in **S. Aug.**
Confessionibus de seipso ita loquebatur: *Nihil me à* **Flor. c. 4.**
carne carnalium revocabat, nisi metus mortis & futuri **tit. 75. ex-**
*emp. 2.
*emp. 2.**

De Accusatoribus.

TIT. VIII.

Primo, erit Deus ipsemet: *Ego sum iudex & testis.* **Ierem. c. 29.**
Secundo, Angeli boni. Tertio, Dæmones. Quarto, **Ad Rom. 2.**
conscientia, juxta illud Apostoli: *Testimonium red-* **Ierem. c. 29.**
ditur in conscientia ipsorum. Quinto, propria peccata: *Ar-*
rum melius tua. Præterea peccatorem accusabunt
Christi, & sanctissimæ Passionis eius instrumeta,
quæ tam exigua improperabunt correspon-
dentem, summamque eius ingratitude. Accusabunt
& cum

SUI
REI

& eum omnes illi, quotquot ab eo receperunt, in
 scandalum, ratione cuius ad statum æternæ damna-
 destinati sunt. Denique accusabitur peccator ab
 his creaturis, quibus contra Creatorem suum
 fuit. Considera ergo, perdilecte Christiane, quæ
 confusione & rubore tunc suffundetur miserabilis
 infœlix anima, à tot tantisque vndequaque circum
 accusatoribus, tot oppressa accusatoribus, tot
 conuicta testimoniis, tunc dicent Dæmones, vbi
 templatur S. Augustinus: *Iustissime Iudex, adma-*
his hanc animam tuam, tua fuit per creationem, &
transgressionem, tua est, quia à te creata; at noluit
quia potentis suis à te erratis, nō tibi, sed nobis
tua per creationem, & tua etiam per redemptionem
quia pretiosissimo tuo Sanguine redempta fuit: at
in vanum, totum, quod fecisti, in ea perditum est.
Passionem tuam spreuit, Sanguinem tuum
conculcauit, quapropter adiudica eam nobis, &
me Iudex, nobis enim ea debetur. Et quid Deum
ipsamet est iustitia & reſtitudo, tūc responſurū opor-
teat habere mortem pœnæ; qui prima peccati
te mortuus est, moriatur etiam secundā æternæ
tionis. Va, Va diei tūm dicet infœlix illa anima
imum Væ propter mortem corporis, secundum Væ
propter mortem animæ; primum væ propter pœnam
damni, secundum Væ propter pœnam æternitatem.

S. Aug.

Jerem. c. 15.

Duo Væ
 imminet
 peccatori.
 Exech. c.
 39.

EXEMPLVM.

TIT. IX.

Sancti pa-
 trocinan-
 tur in mor-
 te.

Agonizante quadam Moniali in monasterio
 Matæ Ognacensis tot tantique adu-
 Dæmones eandem tentatum & accusatum, vbi
 ta, cuius preces non sufficiebant, pallio etiam, tanquam
 muscas, Dæmones abigeret, cumque vehementer
 rent spiritus maligni supra animam agonizantis

interuenientes, magno animi feruore Sancta preces
ad Deum, & pro infirma impetrauit veniam, vni-
uersi. Si Demones abierunt, accesseruntque sancti
per agonizante auxiliaturi.

De Materia Iudicii.

TIT. X.

Quid, examinabitur anima de talentis naturalibus
corporis, potentiarum animae, de sanitate,
ingenio, quâ ratione ea impenderit in lucrum
propriorum meritorum, & ad gloriam Dei.
Quid, examinabitur de talentis supernaturalibus
fide, spe, Charitate, cæterisque virtutibus, an
ad usus exercuerit, frequentauerit; an verò ista
bona otii fuligine seu rubigine obduci permi-

*Examen
fiet de donis
naturalibus.*

*De donis
supernaturalibus.*

*De malè
operatis.*

*De bono
neglecto.*

*De inspi-
rationibus
Dei.*

*De recta
intentione.*

*De tempore
malè expo-
sio.*

S. Bernardi

tere, de malis operibus gravibus & leuibus, lethar-
gicis, venialibus, linguâ, manu, corde patratiss.

Quid, de bono omisso & neglecto per propriam
negligentiam, pigritiam & torporem, & nonnunquam
per malitiam.

Quid, de cunctis illuminationibus & inspirationi-
bus spiritus sancti ad fugiendum malum & operandum
bonum, quomodo iisdem responderit.

Quid, de custodia cordis, præcipue verò de recta in-
tentione in operando.

Quid, de tempore malè expenso: *Tempus impen-
ditur, qualiter expensum*, inquit Deus non de annis
& mensibus, sed de horis & momentis, quâ ra-
tione fuerint exposta in suum seruitium & obsequium,
ratio reddenda est de quolibet momento, quid erit
de mensibus & annis, non otiosè tantum, sed etiam sec-

undum rationem reddet non de rebus duntaxat ad
personam spectantibus; verum etiam de iis,
quæ suam concernunt familiam, de filiis, famu-
lis, animalibus; summa, *exigetur à se usque ad ultimum
oculi.*

S
T
I
T
I

Luc. 21.

oculi, ut verificetur illa Christi sententia: *Ex capite vestro non peribit, etsi non nisi vnicus vel capillus esset capillus ad vitam tuam spectans, non transibit in examine & iudicio Dei.*

EXEMPLA.

TIT. XI.

*Jacob. de
Paradiso.*

Religiosus quidam defunctus alteri apparuit, & dixit: *Si credis, nemo credit, nemo credit, & interrogatus quid esset, quod nullus crederet, respondit defunctus: Quod si credis, quam stricte iudicet Deus, & quam seuerum iudicium quibus dictis disparuit.*

*Rigor Dei
in iudican-
do.*

*Ioan. Ae-
gid.*

Prelato quodam pessimæ vitæ gravi & periculo morbo oppresso decumbente, ingressus est cubitulum eius Cursor cum lancea dicens, *cit at te summi iudicij vt venias ad iudicium.* Et hinc more conductus ad iudicium Dei, ibidemque circa personam suam, & circa animas sibi commissas examinatus, & quibus reus & culpabilis inventus, subito etiam iudicatus & condemnatus fuit.

*De succursu & auxilio B. Virginitatis
morte, & in iudicio.*

TIT. XII.

Eccles. c. 6.

In omni animo tuo accede ad illam, & in novissimo iudicio inuenies requiem in ea, & conuertetur tibi in voluntatem. Quibus verbis docet nos Spiritus sanctus, quomodo in novissimis nostris, in morte, nimirum, & in iudicio magno amore & fiducia recurrere debeamus ad sanctissimam Dei Matrem, promittitque eo tempore nobis pacem & gaudium. Quamobrem sanctissima Mater postulat dicitur *electa vt sol*, sed etiam *pulchra vt Luna*.

*Maria ago
nizantium
conforta-
rix.*

Causis.

mentum in die nostræ vitæ, sed etiam nocte mortis
nobis assistit, & patrocinatur.

At triplici timore mortis infestabimur. Primò, à
B.V. liberat nos à tri-
plici mortis timore.
pæccatorum. Secundò, à timore Divinæ offensæ
Tertiò, à timore Divinæ offensæ
pæccatorum. Tertiò, à timore Divinæ offensæ
pæccatorum.

Cuiuslibet timori remedium & medelam confert
tanta potentissima, tanquam Regina Angelorum, tan-
quam Mater gratiæ, & tanquam Advocata nostra.

Primo, tanquam Regina & Domina Angelorum præ-
sentis sæculi detinet & repellit Dæmones, quemadmodum
Richard.
de S. Viñ.

solis fugatur tenebra. Secundò, tanquam Ma-
ter gratiæ impetrat nobis veniam peccatorum nostrorum
S. Bonav.
serm. 3.

Advocata nostra placat iram Filii: *Quid in causa
periculi, ubi illa, qua est Mater Dei, perorat?*

Regina maxima nostra necessitate, ubi ea est, in qua
sumus morituri debemus recurrere ad san-
ctam Virginem, veluti ad vicicam post Christum

Christum docet nos
recurrere
ad Mariam
Virginem, veluti ad vicicam post Christum
Christum, imitantes in hoc ipsummet Christum,
qui a morte sua derelictus à Patre voluit mori nominatim

Christum: *Christus velis à Patre mori voluit nomi-
nate Mariam.*

Quapropter Virgines fatuæ, si dicto: *Domine, Domi-
ne, miserere nobis*, dixissent quoque Virgini Matri: *Domina,
aperi nobis*, repulsam nequiquam passæ fuisset.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quapropter Virgines fatuæ, si dicto: *Domine, Domi-
ne, miserere nobis*, dixissent quoque Virgini Matri: *Domina,
aperi nobis*, repulsam nequiquam passæ fuisset.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quapropter Virgines fatuæ, si dicto: *Domine, Domi-
ne, miserere nobis*, dixissent quoque Virgini Matri: *Domina,
aperi nobis*, repulsam nequiquam passæ fuisset.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quapropter Virgines fatuæ, si dicto: *Domine, Domi-
ne, miserere nobis*, dixissent quoque Virgini Matri: *Domina,
aperi nobis*, repulsam nequiquam passæ fuisset.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quapropter Virgines fatuæ, si dicto: *Domine, Domi-
ne, miserere nobis*, dixissent quoque Virgini Matri: *Domina,
aperi nobis*, repulsam nequiquam passæ fuisset.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quapropter Virgines fatuæ, si dicto: *Domine, Domi-
ne, miserere nobis*, dixissent quoque Virgini Matri: *Domina,
aperi nobis*, repulsam nequiquam passæ fuisset.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quapropter Virgines fatuæ, si dicto: *Domine, Domi-
ne, miserere nobis*, dixissent quoque Virgini Matri: *Domina,
aperi nobis*, repulsam nequiquam passæ fuisset.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

Quapropter Virgines fatuæ, si dicto: *Domine, Domi-
ne, miserere nobis*, dixissent quoque Virgini Matri: *Domina,
aperi nobis*, repulsam nequiquam passæ fuisset.

Quia Mater misericordia Filii iustitiam tempo-
re illius & testatur Abbas Suarorius. Constituti
in ultimo conflictu & assultu mortis, & in maxi-
mo solatio, destituti nimirum non terreo
solatio; sed etiam cœlesti nonnunquam solatio,
hic est vicicum nostrum remedium & refugium,
nam ad præcellam Dei Matrem, invo-
cantes eius nomen, potentissimumque eius
auxilium & succursum. Invoce-
mus tanquam Angelorum Regiam, ut nos
animetque contra Dæmones, dicentes cum S.
Bonav.
serm. 3.

LIBRARIUS

S. Aug.

Maria spes
agonizan-
tium.

S. Bonav.

Psalt. ps. 4.

cret peccatorum nostrorum remissionem: & vultum
quam Advocatam nostram, ut nos reconciliet. In
mo suo Filio: O Regina nostra, Mater nostra, Mater
nostra, Tu es spes peccatorum, in te est expectatio
rum pramiorum, & per te speramus eterne gloria
mum. Concludamus hoc idem dicentes sancti
Virgini, quod S. Bonaventura ait in psalmo suo,
est oratio aptissima extreme agonizantium necesse
Misere mei Domina, & sana infirmitatem meam
In dolores, & angustiam cordis mei.
Ne tradas manibus inimicorum meorum, & in
iu mea confortia animam meam
Deduc me ad portam salutis, & spiritum meum
Facitori, & Creatori meo.

EXEMPLUM.

Tit. XIII.

Collec. xxx.

38 tit. B.V.

Marin. |

Mar. Virgo

apparet sibi

devotis a-

gonizanti-

bus.

Priori cuidam magnæ Carthusiæ morti prop-
apparuit Sathanas ingens secū asportans volu-
cui omnia eius peccata inscripta erant; deterrita
spectu miser moribundus, ac animum pauper
mens, cuncta ex omologesi deleta fuisse dixit: Re-
Dæmon, confessus es; sed à Deo non obtinuit
sionem & veniam. Hæc & similia impro peccato-
thanas, & pauper Monachus desperationis barathrum
mersus quasi videbatur: & ecce apparuit sublimis-
tissima Mater brachiis gestans dulcissimum
Filium, & tanquam vera Regina sine mora re-
gitque Dæmones, tanquam Mater gratie dixit: Om-
nia peccata iam esse remissa, & tanquam Advo-
iam Filio suo ipsum reconciliasse, significavit. Quæ
ba mirum infirmo attulere solatium, ac paulo post
stantes in sine litaniarum dicerent: Omnes Sancti
Sanctæ Dei orate pro nobis, magâ animi lætitiâ
infirmus: Omnes Sancti, qui hic statim, orate pro
is que aliquoties repercas Creatori suo
& cecidit animam.

In fine seu termino mortis, & de eo, quod post mortem eveniet.

Iter seu Dies IX.

TIT. I.

Nam iam iudicatâ, sine mora sententiæ subsequetur executio cum aternitate præmii aut pœnæ, quia ubi ceciderit ar-

bitur ad Austrum, sive ad Aquilonem, ibi manebit: sive in quocunque statu, sive gratiæ, sive peccati anima con-

stituetur in eodem quoque reperietur per totam æternitatem. Sententia insuper in pœnam peccati Adæ sub iocitium

data corpori executioni mandabitur: Pulvis es, & in pulverem reverteris: & hanc sententiam accepta-

rimus prompto & obedienti animo, & cum desiderio perfectæ satisfaciendi Divinæ Justitiæ. Verùm

in præceptis pietudinein & voluntatem non videntur habere: quotquot cadavera sua incorrupta conservare

conant, aut ea balamo unguendo & curando, aut reponendo in quadam tumba à terra elevata;

quod est ad literam exequi decretum Dei, & ad pri-

mo originem, quod formati sumus, redire, & glorificando Deum non in corpore vivo &

conservando, verùm etiam in corpore in cineres & pulverem redacto, & privilegiû incorruptionis corporis

in se reservatur Christo D.N., eiusq; sanctiss. Mariæ, & omnibus iis, quorum corpora Deus speciali mi-

Anima aut præmii aut pœnæ aternitatē assequetur.

Eccles. ix. Corpus in terram redigetur. Genes. 3.

Non est laudabile balsamo inungere cadavera.

Suarez disp. 41. sect. 1.

E puta-

211

Pfal. 48.
In sepul-
chro cogi-
tatione no-
bis habitā-
dum est.
Sepultura
docet sepa-
rationem à
Mundo.

S. Ambros.

Vivi Deo
offerre de-
bemus no-
stram se-
pulturam.

S. Anton.
3 p. tit. 10.
c. 1.

vid. exem.
1.

purati, & iste ad finem vsque Mundi domus habitandi
 Sepultura eorum domus illorum in aeternum, iocundum
 sepulchris tanquam in propriis nostris habitaculis
 mo cogitationeque semper habitare debemus. Secundo
 do, separatio ab omnibus creaturis, quia nullus est
 consanguineus & amicissimus domi retinere
 corpus mortuum, sed quanto citius illud domo
 nare & sepelire procurat. Tertio, conformatio
 ratis nostrae cum Divina, ut nimirum Divinam
 mus dispositionem, nec non locum & tempus
 rae ad Divinae Majestatis offeramus gloriam; & quomodo
 admodum de sepultura Christi dicitur, quod pro
 rae nostrae resurrectionem: *Domini sepultura*
in terram reversionem delet, non quod Christus
 chro positus meruerit, quia jam mortuus erat, sed
 adhuc vivus praevidit, acceptavit & obtulit sepulchrum
 suam pro nostra redemptione & resurrectione. Ad
 dem modum nos considerando & praevidendo
 nostram sepulturam, uti & tempus, quo corpus
 in sepulchro commorabitur, offeramus omnes & singulas
 las horas, omnes & singulos menses, omnes & singulos
 annos, cuncta etiam saecula ad gloriam sanctissimae
 nitatis, ut sic, exemplo sepulturae Christi, eiusque
 simae Matris, Divinae nos conformemus voluntati
 denique in poenam nostrorum peccatorum. Ex
 lem reflexionem nostra sepultura & tempus, quo
 dem morabimur, meritum erit, tamen concurrens
 nostrum non sic in statu merendi. Praeterea
 exiguam conferat utilitatem, & emolumentum
 in ecclesia suam eligat sepulturam: primo, pro
 fragia missarum, quae ibidem celebrantur: secundo, pro
 pter intercessionem Sanctoꝝ, quibus dedicata est
 tertio, propter preces & orationes Christianoꝝ, qui
 pra defunctorum sepulchra recitantur, tum etiam pro
 exemptione à Daemonibus, cum enim Daemones
 rere soleant in corporibus & cadaveribus assu
 nunquam ea, quae in locis sacris sepulta sunt, assu
 Unde S. Ambrosius ait: *In sepulchro Christiano*
quies est defunctorum, quia non assumuntur, neque
 quietantur à Daemonibus, uti dictum est. Quare
 nonnulli sancti solliciti fuerunt in procuranda sepulchra

quibus corpora sua imponerentur, & Deus ipse met
 ipse disposuit, vt nonnulli serorum suorum
 eorum ministerio sepulchro mandarentur. Nihilo
 minus, si quispiam Christianus in loco aliquo reperire
 non potest huiusmodi careret sepultura, veluti eccle-
 siasticis Martyribus, non propterea tristari aut
 despondere debet, nam *careria sepultura ani-*
ma nocet, & huius rationem reddit S. Augustinus:
quod creatur. Vult dicere Augustinus: si fuerit
 deus & desinitus ab omnibus creaturis, non me de-
 ius meus, quia in sepultura mecum erit Deus. &
 sepultura honore caruero, manens in sepultus, in cor-
 poris habeo Deum, qui potentissimus est ad resu-
 scitandum corpus meum, vbicunque ego fuero; quam-
 vis quomodo cunque sim constitutus, siue in sepul-
 chro, siue eadem desinitus, non est, quod molestudine
 me, quia sicut in omni loco est Deus, ita in omni lo-
 co atque ego fuero, habeo Deum meum, & cum
 me bonum, *Deus est omnia*
 que, quod ad pompam funeralem, advertendum
 apparatus funebres nihil prorsus prodesse a-
 piam, & excessum nocere, si is in testamento
 procuraverit & ordinaverit: *Externus apparatus*
animae defuncti, & nimia pompa reprehensi-
bilis, & nociva animae procurantis. Qua de causa hac
 necessaria est moderatio, qua demonstre-
 tur delecta & humilitas homini Christiano debita, qui
 in terra, quam in morte parsimoniam & humilitatem
 habitari debet, & haec de ultimo itinere dicta suf-

Vide ex ep. 2
itin. 3.

Vide ex ep. 5

S. Anton.
S. Aug lib.
1. de Civit.
Dei c. 12.

15.

Vide ex ep. 5

Superflua
exequiarum
pompa fu-
gienda.
S. Anton. 3
p. tit. 10. c. 1.

EXEMPLA

TIT. II. & ultimus.

1. Patriarchae Jacob in extremis constituto pro-
 mittere & fidem juramento firmatam praestare
 deus Joseph filius suus, ne corpus suum sepeliret in
 terra, sed in terra Chanaan, ubi progenitores eius
 sepelirentur.

1.
Gen. c. 27.

2. Abra-

ST
ET

Abraham & Isaac sepulti, verique Dei cultus erigendus, ac Messias natus esset,

2. *Baron. to. 6* Armogastes Episcopus testamento reliquit, corpus suum sepeliretur iuxta pedem arboris, quod alii exequerentur, sub terra Divinitus formatum esse sepulchrum ex puro marmore, profectum esse vere deputatum.

3. *In eius vit.* Vt S. Catharina Virgo à Deo petiit, ne corpus Barbarorum traderetur potestati, ita per manus eorum depositum & sepultum fuit in Monte Sion.

4. *Cornel. in Gen. c. 5.* Sancta corpora Enoch & Eliæ, ante resurrectionem ascensionem eorum in cælum, tribus diebus plateis jacebunt in sepulcra.

5. *Ex gestis S. Pacho. parag. 59.* Cum S. Pachomius cuidam obviam defuncti vestibus admodum pretiosis cadaver spoliavit, & guineis de hac sibi illata injuria conquirentibus dicit Sanctus, quantum dolorem defuncto accidit siuus vestimento: um luxus, tantam modo ei consolationem mortificatio, quam nunc perferentis, tunc juxta S. Viti ordinationem id factum fuit.

Et pro ultima præparationis huius admonitionem unicam advertendum est, quod, ut hæc præparatio nobis cedat utilitatem & emolumentum, nostra esset, si eandem primò in vita exercere conminaremur, & meditaremur, nulla namque superflua videri debet, ubi de ultimo nostro fine agitur.

Et hæc sufficiant de Itinerario pro futura vita & gloriam serenissimæ Angelorum Regum & Illustrissimæ ductricis ei⁹, qui post peregrinationem sperat obtinere celestem Beatorum requiem in cælis.

LAUS DEO & B.V.M.

EPISTOLA

Cuiusdam moribundi ad Mundanos.

Go moruus potius, quam vivus, moribundus, agorans, spirans, mortis doloribus circumdatus; tentans Dæmonis agitarus, coagulatus Dei iudiciorum, memorie conscientie discretus, timore Inferni, æternitatisque cogitatu oppressus & perperfactus, votis mundanis Hominiibus, qui hilares, læti & contenti præsentibus, scribo: ego, vt vos, fui; non carnis venabar ac insequabar delicias & voluptates, honores amabam & divitias, desiderabam longam & felicem vitam; jam non sum ille amplius, statim quo actu constitutus sum, totus differens est & varius, diversis in pectore enutrio cogitationes, & in corda mea foveo desideria. Video objecta quæ hactenus visa, veritatem nunquam bene persequi & cognitam, subintro confinium alterius mundi, & horum æternitatis, horum alterius vite, quæ mihi succedat, nescio: an vita æterna, an perpetua sclicitas, aut æterna miseria mihi obveniat. Deus scit, ego ignoro. Id unicum perspectum habeo, quod in omni eventu mirabilia videbo, videbo non regiones, populum peregrinum, semitas & vias incognitas. Videbo puros spiritus, Judicem tremendum, tribunal iustitiae rigorosissimum; ultimam præstolabor sententiam, & inevitabilem. Totum tempus nunc instar æreæ, tota terra puncti instar mihi representatur, divites, honores, voluptates mera videntur esse somnia, & inanimata & umbræ. Quid hoc in statu mihi prodebit pecuniarum copia & abundantia, multitudo famulorum, favor Principum, dominium in subditos, aura & honorum Mundi, hominumque admiratio? Nihil mihi prodebit, nocent, me molestant, me torquent, & cruciant. O vitam nunquam iis gavissus fuisset! Utinam vixissem pauper & egenus! O quam lubenter vitam pauperis cuiusdam religiosi, ignoti, & à Mundo de-

Timet, quod mortem subsequetur.

Renunciat toti Mundo.

SIT
REI

do despecti! Hic est status præsens, in quo deo gratia
 oneratione & relevamine conscientia mea hanc colu-
 lam, veluti Manifestum aliquod, cunctis Mundi homi-
 bus censui prius scribendam, quam ex hac vita discedam.
 non est via ista, quâ vobis eundem est. Hæc est via
 spiritui, clavum aliud dirigite, spei vestra anchoram
 ra jacite bona, periculosos scopulos, blandas fallaces
 Mundi Sirenes fugite, per viam angustam, quæ ducit
 vitam, ambulate, & spatiosam, quæ ad perditionem
 ducit, deserite. Ultra progredi nequeo; cum sine quo
 lædo finem vitæ, ea mortem accelerantem; *Valete
 tres, valete amici, valete consanguinei; valete affines
 valete, valete: adhuc modicum, & huc sequemini: nos
 & post nos venietis. Valete, salvete: vivete Dei
 Cælo, vivite aternitati.*

S. Ephrem.

SUPPLICATIO

*Infirmi agonizantis Iesu Redemptori,
 Maria Virgini sanctissima Mater
 eius exhibenda.*

Cōsideratio **A**gnosco, altissime Deus, Domine Iesu Christe
 exigere voluntatem tuam, ut solum vitæ meæ
 rumpatur, & diebus meis adeo male & inutiliter
 vinum tuum obsequium expensis imponatur hinc
 minus. Promptissimo, totoque cordis mei affectu
 pro sanctissimæ voluntatis tuæ dispositionem
 paratum ad mortem, & modo, & quando, ac ubi
Resignatio. tuæ placuerit Majestati. Neque mortem daturam
 rum etiam omnes infirmitates, omnes dolores & cruci-
 tus, quoscunque Divina Majestas tua mihi mandaverit
 lubenti animo accepto. Et de omnibus his gratias
Gratiarū actio. mentas refero; siquidem veluti beneficia tua, quæ
 quàm evidentia Divini tui Amoris signa & tributa
 omnes & singulos recipio, dicendo cum devoto
 mulo Francisco: *Gratias tibi ago, Domine, de omnibus
 bonis meis, & rogo, ut centuplum, si tibi placuerit, mihi
 & hæc mihi sit summa consolatio, tua voluntati amplexi
 & rogo, ut centuplum, si tibi placuerit, mihi*
Petitio. *Insper ad te, O Virgo sanctissima, tanquam*

post Christum, salutis nostræ spem recorro, te
 rogo, tibi que humillimè supplicando, ut ipsâ mortis
 horâ mei curam gerere digneris, illuminando me,
 conservando me, & protegendo me. Tres sunt timo-
 res Virgo gloriosa, qui me, eo temporis infestabunt: ti-
 mor peccatorum meorum, timor iræ Divinæ, & timor
 Dæmonum: ab omnibus, te rogo, me liberare
 prærogatam Mater gratiæ, impetra mihi peccatorum
 remissionem & veniam: tanquàm Advocata
 peccatorum, justissimam Filii tui placam indignationem:
 tanquàm Regina Angëlorum, inimicorum meorum
 suspensam: *Cohibe Dæmones, nè nobis noceant: pra-*
cautela, ut nos custodiant. Verùm id non sufficit mi-
 hi, sed extremam postulat necessitas, majorem
 auxilio opem & subsidium. Amariudinem mortis
 temperate digneris tuæ præsentia dulcedine. O
 clemens, si tantâ dignus fuer o gratiâ! Ultimam de-
 speram meorum video: mihi attigisse terminum, &
 nihil mihi superest, nisi ut continuè rogem & pe-
 tet. Recordare, Mater sanctissima, hanc esse præroga-
 tam & privilegium famulis tuis devotis à te exhiberi
 & veluti famulæ tuæ Methildi revelare dignata
 verbis: *Ego omnibus, qui mihi piè ac sanctè de-*
precantur, in morte fidelissimè tanquàm Mater piissima
consolari & protegere. Confiteor haud me
 esse, ut devotorum Servorum tuorum affric-
 tior: talis nihilominus esse desiderio, ac tibi ser-
 vitorum, ad adorare & amare anhelò plus, quàm tibi serviant,
 & ament cuncti cœli Seraphini, O Angeli
 cœli incolæ coram hac potentissima Domina
 reverenter prostrati, hanc pro me exposcite
 & Patronam meam, unicam meam benefa-
 ctorem, unicam spem meam, siquidem dierum meorum
 attigi terminum. Offero tibi, Virgo san-
 ctissima, pro ea, quàm enixè deprecor, gratiâ & favore,
 hanc animam, & omnia, quæ cogito, loquor,
 & cedant in gloriam, honorem & obsequium
 & te aliud non peto, non desidero aliud, nisi ut
 ante

S. Bonav.

lib. 1. spirit: grat. c. 48.

Desideriis

Invocatio.

Oblatio.

277
861

Amor.

ante mortem meam te videam, sanctosque tuos con-
ler pedes: Hoc, si fiet, sufficit. Ostende te mihi, & p[ro]p[ter]
mibi.

Protestatio

Denique protestor, Mater sanctissima, & m[er]ito
tendam ut verus Christiãnus, Catholicus, con-
Fiducia. sanctis Sacramentis p[re]munitus, a totus con-
Sanguine Filii tui, tuãque gratiã, detestans nullas
declarans cunctas tentationes, quã hinc jam dictas
adversari poterunt, quasque hostis noster mihi
rere poterit. Ecce, Virgo gloriosissima, desidero
in gratia tua, in patrocinio tuo, in brachiis tuis.
scipe me servum tuum, ut cum omnibus Sanctis
laudem te, & Filium tuum, in
sacula seculorum
Amen.

FINIS.

INDEX

Itinerarii pro futura vita.

	Pag.
Itinerario ad itinerarium	3
Iter primum.	
Titul. 1.	
Qua in principio & progressu infirmitatis fieri debet.	5
Titul. 2.	
Illustratur Exemplis	10
Iter secundum.	
Titul. 1.	
Qua & quomodo condendum sit testamentum.	11
Titul. 2.	
Exempla	13
Iter seu dies III.	
Tit. 1.	
De reservatione & admonitione mortis, qua ratione auda & recipienda sit	14
Titul. 2.	
Exempla	18
Iter seu dies IV.	
Titul. 1.	
De SS. confessione, Eucharistia, & Extrema Un- ctione	20
Tit. 2.	
Exempla	23
F	Iter

ST
861

I N D E X

Iter seu dies V.

Tit. 1.

De Tentationibus, earumq; remediis

Titul. 2.

Exempla.

Iter seu Dies VI.

Titul. 1.

protestationes circa vita finem facienda

Iter seu Dies VII.

Tit. 1.

Actus devotionis Tempore morti propinquandi

Titul. 2.

*Actus virtuosi ab infirmo exercendi, quibus
nat ad mortem*

Actus Contritionis

Actus Resignationis

Actus Fidei

Actus Spei

Actus amoris

Actus invocationis

Actus desiderii videndi Deum

Tit. 3.

Exempla

Iter. VIII.

De iudicio particulari

Titul. 1.

Deterrore Iudicii

Tit. 2.

Exempla

Titul. 3.

De apparitionibus in morte

Tit. 4.

Exempla, ac primò de apparitionibus Sancti

INDEX

	pag
Titul. 5.	55
in visionibus <i>Demonum.</i>	
Titul. 6.	57
in iudicio particulari <i>judicaturae</i>	
Titul. 7.	59
Titul. 8.	<i>ibid.</i>
in confessoribus.	
Titul. 9.	60
Titul. 10.	61
in materia <i>Iurisy.</i>	
Titul. 11.	62
Titul. 12.	
in occurſu & auxilio <i>B. Virginis in morte & in iudicio.</i>	<i>ibid.</i>
Titul. 13.	64
Iter ſeu dies IX.	
Titul. 1.	
in fine ſeu termino <i>mortis, & de eo, quod poſt mortem eveniet.</i>	65
Titul. ſecundus & ultimus.	67
in ſcriptura	
in ſcriptura <i>cujusdam moribundi ad Mundanos.</i>	69
in ſcriptura <i>infirmi agonizantis Ieſu Redemptori & Mariae Virgini ſanctiſſimae Matri eius exhibenda.</i>	70

FINIS.

S
E
I

